

Resultatanalys Namibia

Budgetåren 1995/96 - 1997

STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT
UTVECKLINGSSAMARBETE

Avdelningen för Afrika

RESULTATANALYS, NAMIBIA, 1995/96-1997

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

- 1. Resultatanalys Namibia, 1995/96-97**
- 2. Ämnesmässig resultatanalys och resultatredovisning, Transport.**
- 3. Ämnesmässig resultatanalys och resultatredovisning, Undervisning.**
- 4. Ämnesmässig resultatanalys och resultatredovisning, Förvaltning.**
- 5. Ämnesmässig resultatanalys och resultatredovisning, Näringslivs-samarbete.**
- 6. Ämnesmässig resultatanalys och resultatredovisning, Demokrati/mr.**
- 7. Ämnesmässig resultatanalys och resultatredovisning, Kontraktsfinansierat tekniskt samarbete**
- 8. Resultatredovisning, Internationella kurser**
- 9. Resultatredovisning, miljö.**
- 10. Resultatredovisning, regionala insatser/övrigt.**

Resultatanalys, Namibia, 1995/96-1997

Resultatanalysen täcker perioden juli 1995-december 1997. Det landramsfinansierade utvecklingsarbetet har under denna period koncentrerats till områdena undervisning, transport och förvaltning. Vidare har stöd utgått via PK-fonden till konsultstudier, svensk personal i statsförvaltningen, utbildningsaktiviteter och personalkostnader. Utanför landramen har Sverige genom Sida stött insatser inom bland annat demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet, kontraktfinansierat tekniskt samarbete, miljö, näringslivsutveckling samt två projekt genom SwedFund. Totalt har under perioden 262 mSEK betalats ut till Namibia.¹

Utbetalningar inom biståndssamarbetet med Namibia juli 1995 - dec 1997 (miljoner SEK)

Insats/Sektor	95/96 (18 mån.) 97		Totalt
	mSEK	mSEK	mSEK
<i>Landram</i>			
Transport	29,4	20,3	49,7
Undervisning	46,0	33,8	79,8
Förvaltning	25,5	10,4	35,9
PK-fonden	5,0	4,0	9,0
<i>Utanför landram</i>			
Näringsliv	3,5	1,3	4,8
KTS	9,5	8,9	28,4
Int. kurser	2,2	1,7	3,9
MR/Demokrati	3,9	2,9	6,8
Miljö/Vatten	1,4	2,1	3,5
Regionala medel Teletänk	0	25,0	25,0
Regionala medel Miljö	na	na	8,0
Swedfund	6,0	0	6,0
Övrigt	0,4	0,5	0,9
Totalt	142,8	110,9	261,7

Någon samlad utvärdering av det totala svenska biståndet till Namibia har inte gjorts under perioden eftersom det förelåg delutvärderingar som bedömdes fylla behoven av uppföljning och utvärdering. En halvtidsöversyn av det svensk-namibiska samarbetet genomfördes under 1996 liksom en genomgång av utvecklingen i Namibia i förhållande till biståndssamarbetet av det namibiska

¹ Utbetalningarna till Namibia har under de sju år det bilaterala biståndet pågått uppgått till drygt 800 mSEK (landram+övrige anslag), d.v.s i genomsnitt ca 110 mSEK per år.

ekonomiska utredningsinstitutet NEPRU². Därutöver gör UNDP årligen en uppföljning av biståndssamarbetet i förhållande till Namibias utvecklingsplanering. Planeringskommissionen, NPC, har under 97/98 genomfört en halvtidsöversyn av den **Nationella Utvecklingsplanen**, NDP 1³. Dessa genomgångar pekar på att det svenska biståndssamarbetet är relevant i förhållande till den nationella utvecklingsplanen och stöder Namibias prioriteringar.

Storleken på det samlade biståndet till Namibia 1996 var 167 mUSD. Mellan 1991 och 1996 utgjorde biståndet i genomsnitt 4.6 % av BNP och 12 % av statsbudgeten⁴. Av biståndet stod bilaterala givarländer för 70%, EU och enskilda organisationer för 20% samt FN-systemet för resterande 10%. Sverige var under perioden 1995-1997 näst efter Tyskland den störste biståndsgivaren.

Den största delen av det totala biståndet till Namibia går till kompetensutveckling genom personalbistånd följt av social utveckling, hälsa och fiske. Givarsamfundet har i dialogen med den namibiska regeringen prioriterat: fattigdomsbekämpning, givarkoordinering, reformering av statsförvaltningen (kommersialisering och privatisering) samt kompetensutveckling.

Mottagningskapaciteten för bistånd är relativt bra på ministerienivå men brister i central samordning och effektivitet i resursallokeringsystemet⁵. Den nationella utvecklingsplaneringen är god och underlättar kanalisering av biståndsmedel till projekt identifierade av planeringskommissionen som är en partsammansatt kommission med representanter för stat, näringsliv och civilt samhälle. Det finns en koppling mellan problemanalys och åtgärd, samt ett planerings- och uppföljningssystem av LFA-modell. Sambandet mellan utvecklingsplanering och budgetallokeringar är dock förhållandevis bristfällig. Viss potential för sektorprogramstöd föreligger då policy och regler är relativt väl utformade. Det finns dock en farhåga hos namibiska myndigheter - på grund av tidigare erfarenheter - att sektorprogramstöd ska ta sig uttryck i givarstyrning som man inte har kontroll över.

Kanalisering av bistånd via enskilda organisationer har inte förekommit i någon större omfattning eftersom dessa är få till antalet. Andra typer av mottagarorganisationer som handelskammare och branschorganisationer har inte sällan lednings- och organisationsproblem. Statliga företag fungerar däremot förhållandevis bra som samarbetspartners.

Andra biståndsgivararnas erfarenheter, framförallt inom den sk like-minded-gruppen, överensstämmer väl med Sida's. Det gäller exempelvis samsyn i analys av utvecklingsfrågor, syn på mottagningskapacitet (planeringskommissionen) samt syn på kanaler för utvecklingssamarbete. Få givare kanaliserar sitt bistånd via

2 Current Development and Future Prospects in Namibia – Some topical highlights. NEPRU 1996

3 National Development Plan 1, 1995-2000

4 "Development Cooperation Report 1996", UNDP February 1998.

5 Kanalisering av biståndsmedel via State Revenue Fund har, enligt sektorministerier och givare, stora brister som inflexibilitet, tröghet och låg transparens.

statsbudgeten även om förståelsen är stor för att det kan underlätta Namibias kontroll av finansiella flöden.

Direkt såväl som **indirekt** fattigdomsbekämpande insatser har ingått i "projektportföljen" under den aktuella perioden. I tabellen nedan klassificeras insatserna utifrån Sidas policy på området.

Tabell 2 Klassificering av insatser i Namibia utifrån fattigdomsprogrammens nivåer, juli 1995- dec 97

Nivå påverk	Direkt påverkan		Indirekt påverkan	
	Direkt påverkan	Fattiga inbegripna	Policy/ Institutioner	Annan indirekt
Insats	-Alfabetiseringsprog. -Skolbyggnation -Arbetsintensivvägbygg (LBM) -Demo/mr -Village Schools -HIV/AIDS -Miljöinsatser -KTS (Gruvprojektet)	-Näringslivinsatser (-NRCCI, NACOBTA) -Enviroteach -Demo/Mr Lärarytb(TERP)	-Demo/Mr (LAC) -Institutionsuppbygg OAG/CBS -Reformering statsförv. Transportstöd -Miljöinsatser -SOAS-kurser -Internationella kurser -Näringsliv. (NCCI, MET)	-Utbyggnad telenätet -Transportst KTS (Skogs-kartering)

Tabellen visar att insatser på samtliga fyra nivåer förekommit under perioden. Kopplingen mellan nivåerna finns i vissa fall, exempelvis mellan pedagogikutbildning för lärare och utbyggnad av skolor i eftersatta områden. På det nationella planet kompletterar insatserna inom de olika kategorierna varandra. Stor uppmärksamhet bör fortsättningsvis ägnas åt att åstadkomma kopplingar mellan insatser av direkt såväl som indirekt fattigdomsbekämpande karaktär. Då torde möjligheterna till förbättrade levnadsförhållanden för de fattiga öka. LFA bör användas i större utsträckning för att klargöra relationerna mellan de olika nivåerna. Vidare krävs att informationsflödet mellan programverksamhet och policyformulering förbättras.

Målen för **undervisningsstödet** under perioden var att stödja Namibias undervisningspolicy för att skapa jämlik tillgång till utbildning, öka undervisningens effektivitet och kvalitet, ge tillgång till ett livslångt lärande samt skapa ett demokratiskt deltagande i skolan. Genom stöd via Afrikagrupperna har ca 200 skolor i tidigare eftersatta områden byggts. Vidare har 14 skolor och 70 klassrum renoverats. Projektet har också utbildat 634 män och kvinnor i byggteknik. Alfabetiseringsstödet har nått ca 160 000 av landets 350 000 analfabeter. Genom stöd till reformeringen av lärarutbildningen har nya läroplaner och läromedel tagits fram. Därutöver har kvalitativ utbildning och fortbildning av lärare startat. Genom miljöundervisningsprojektet har en rad undervisningsmaterial tagits fram och i utbildningsprojektet för San-folket har utbildningsmaterial och metoder utvecklats. Stödet till planeringsenheten på Ministeriet har bidragit till att planeringskapaciteten förbättrats.

Måluppfyllelsen på resultatnivå har varit god framför allt vad gäller reformeringen av lärarutbildningen och skolbyggnation. Båda dessa insatser har haft externa genomförarorganisationer, Umeå universitet och Afrikagrupperna. De långsiktiga effekterna av det svenska undervisningsstödet kan idag utläsas i kvantitativa termer, exempelvis har alfabetiseringsstödet medverkat till att nära 80 % av

befolkningen nu är läskunnig. Positivt är också att antalet elever i primär- och sekundärskolan ökat från 450 000 till 490 000 under perioden 1994-1997. Däremot tillhör resultaten från examensproven i sekundärskolan de sämsta inom SADC-området. Bättre metoder för resultatuppföljning och kostnads- och effektivitetskontroll behövs att förbättra kvaliteten i undervisningen, som fortfarande är bristfällig.

Inom **Förvaltningsbiståndet** har stöd utgått till uppbyggnad av statistikbyrå och riksrevisionsverk. Båda har haft karaktären av institutionssamarbete med de svenska motsvarigheterna. De prestationer som levererats är datorisering (mjuk och hårdvara), utbildning, utredningar samt personalbistånd. Målen för stöden, att bygga upp kompetenta och självgående organisationer, har beträffande statistikbyrån endast delvis uppnåtts medan målen för revisionsverket i stort sett kan sägas vara uppfyllda. Det är framför allt på managementområdet som statistikstödet har misslyckats, vilket hör samman med oplanerad och detaljstyrd inblandning i den dagliga verksamheten från planeringskommissionens sida. Överenskomna planer har ej kunnat genomföras då prioriteringar och planer ändrats av NPC. Stödet avbröts i praktiken under 1997 som en följd av målkonflikter och otillfredställande resultat. Effekterna av stöden är att Namibia nu hjälpligt kan producera grundläggande statistik och har ett bra system för revision. Det är inte troligt att statistikbyrån kan upprätthålla kvaliteten på sin verksamhet om biståndet försvinner idag emedan det är högst troligt för revisionsverkets vidkommande. Av den anledningen kommer stödet till riksrevisionsverket fasas ut.

Inom **transport och kommunikationssektorn** har långtgående reformer i riktning mot kommersialisering påbörjats. En eventuell privatisering, vilket är nästa steg i processen ifrågasätts dock av många aktörer, bl.a. fackföreningen. Transportministeriet planerar att minska sin personal från drygt 11000 till 350 personer genom att överföra verksamheten i första hand till bolagsform och eventuellt i ett senare skede genom privatisering. Policier och handlingsplaner för transport- och telesektorns utveckling har utarbetats. Det svenska biståndet har starkt bidragit till att denna reformprocess har startat och i viss mån genomförts, exempelvis på teleområdet. Det finns dock en stor misstänksamhet mot denna typ av grundläggande reformer, som dels uppfattas som att sälja ut nationella tillgångar, dels har mött fackligt motstånd då minskade antal arbetstillfällen inom staten tros leda till färre arbetstillfällen inom sektorn i stort.

Sveriges stöd har också bidragit till att användandet av arbetskraftsintensiva metoder för utbyggnad av vägnätet i tidigare missgynnade områden ökat. Hittills har 34 km byggts vilka underhålls med arbetsintensiva metoder. En breddning av konceptet att utnyttja lokala resurser i form av arbetskraft har också spritts till andra sektorer.

Stödet genom **PK-fonden** har gått till utbildning av namibiska ekonomer i ett samarbetsprogram mellan University of Namibia (UNAM) och London School of Oriental and African Studies. Avsikten var att förstärka den centrala förvaltningen genom att ge ett 15-tal personer möjlighet att ta examen på mastersnivå. Endast ett fåtal personer fullföljde undervisningen på ett tillfredsställande sätt och effekterna torde därför kunna sägas vara ganska små. Orsaken till att så få fullföljde är en

kombination av för låg motivation, dålig organisation på myndigheterna och bristfälliga förkunskaper. Sida höll inne fortsatt finansiering i avvaktan på bättre resultat. PK-fonden har också täckt "topping-up" kostnader för experter i den namibiska förvaltningen. Detta stöd har haft ett gott resultat men de långsiktiga effekterna är svårbedömbara. Kostnaderna för "topping-up-systemet" är höga eftersom detta följer FN-systemet.

Näringslivssamarbetet har avsett stöd till den nationella och den norra handelskammaren, utveckling av lokala turistföretag samt rådgivning till industriministeriet. Det svenska stödet har varit begränsat och gett varierande resultat. Det har visat sig vara relativt svårt att finna lämpliga, väl fungerande samarbetsorganisationer inom näringslivsområdet. De organisationer med vilka samarbete inletts har visat sig vara relativt svaga. En erfarenhet från stödet är att kompetensutveckling och involvering av den svenska resursbasen borde getts ökad prioritet. En annan erfarenhet är att små krediter är viktiga men att val av kanaler och instrument är avgörande för ett lyckat genomförande.

Miljösamarbetet har inriktats på en rad mindre insatser som framförallt har avsett studier för att förbättra kunskapen om hanteringen av knappa vattenresurser i Namibia. Vattenministeriet och ökenforskningsinstitutet (Desert Research Foundation of Namibia) har varit viktiga samarbetsparter. Insatserna har varit lyckosamma både på resultatnivå, d.v.s. att forskningsinsatser, studier och kurser har producerats inom angiven tid- och kostnadsram, såväl som på effektnivå i form av ökad medvetenhet om miljöfrågor bland beslutsfattare. Detta har åsattkommits genom att informationsmaterial har spridits direkt till parlamentsledamöter eller genom vattenministeriet försorg. Huruvida medvetenheten har fått genomslag i politiken är dock för tidigt att bedöma. Samarbete inom området miljöekonomi påbörjades under 1997. Göteborgs Universitet medverkar i projektet som syftar till att ta fram information om hur naturresurser ska värderas och prisättas för att bidra till hållbar utveckling.

Kontraktfinansierat tekniskt samarbete har huvudsakligen finansierat en förstudie av alternativa lägen för ett vattenkraftverk i Kuneneffloden. Därutöver har ett småskaligt gruvpilotprojekt och ett skogskarteringsprojekt fått stöd. Den s.k. Epupa-studien som är den mest omfattande som gjorts runt ett vattenkraftsprojekt i Södra Afrika - särskilt vad gäller belysningen av miljöeffekter och socioekonomiska bedömningar - har i stort genomförts planenligt. Processen har präglats av öppenhet. Delstudier och undersökningsmaterial har publicerats och diskuterats offentligt. Studien har syftat till att ge Namibia och Angola ett kvalificerat beslutsunderlag. Det småskaliga gruvprojektet har inte levt upp till förväntningar då det inte nått över en lönsamhetsgräns som gör det möjligt att upprepa i stor skala. Problemen i genomförandet har varit många och den ekonomiska kalkylen i början av projektet var för optimistisk. Inom skogskarteringsprojektet har ett stort antal kartor levererats och 15-20 personer har erhållit utbildning. Utvärderingen av projektet poängterar att utbildningen varit otillräcklig och att kartornas kvalitet kan ifrågasättas.

Det har varit svårt att utöka KTS-samarbetet till vilket 20 mSEK har allokerats för åren 1997 och 1998. Det torde dels bero på att det tar tid att bygga upp kännedom

om finansieringsinstrumentet i Namibia dels på att det har saknats aktiva svenska parter.

Internationella kurser har rönt mycket stort intresse och haft stor betydelse för kompetensutveckling inom en rad områden. Hög kvalitet och relevanta ämnen har bidragit till att drygt 90 personer från Namibia deltagit i kurser under en tre-årsperiod. Det är dock svårt att bedöma de långsiktiga effekterna eftersom landspecifika utvärderingar inte görs.

Regionala projekt har genomförts inom områdena tele och vatten. En tele-transmissionslänk Namibia-Botswana, som våren 1998 endast färdigställdes på den namibiska sidan, har redan efter kort tid överträffat alla trafikberäkningar. Regionala vatteninitiativ har endast i begränsad omfattning berört Namibia och har i stort knutits till ökenforskningsstiftelsens (DRFN) verksamhet med regional relevans.

Stödet till **mänskliga rättigheter/demokratiområdet** har riktats till enskilda organisationer samt till justitieministeriet, ombudsmannakontoret och Universitetet (UNAM). Ett tiotal olika insatser har stötts, flertalet med tonvikt på utbildning om mänskliga rättigheter och stärkandet av "rule of law". Det största stödet, till Legal Assistance Center, har varit framgångsrikt och bidragit till ökad kunskap om mänskliga rättigheter; om utsatta gruppers situation, samt till ökade resurser för utbildning och forskning. Stödet har även bidragit till ökad kunskap om de konstitutionella rättigheterna; till att diskriminerande lagstiftning i sin tur setts över och ersatts; samt till att frågan kvinnors situation och rättigheter har givits hög prioritet vilket påverkat utformandet av viss lagstiftning. Stöd har vidare getts till andra insatser för att främja jämställdhet med varierande resultat framför allt på grund av svaga motparter.

Samarbetet inom undervisnings- och förvaltningsområdena är också av vikt för främjandet av demokrati i Namibia.

Swedfund har deltagit i två joint ventures; ett mobiltelefonföretag som hittills varit mycket lönsamt samt ett leasingföretag för industriutrustning där det är för tidigt att bedöma resultaten.

August 27, 1998

AFRA

Diarienummer:

INEC-1995-0315, U11 Bna 3.3-0

RESULTATANALYS AV TRANSPORTSEKTORN I NAMIBIA

1. Bakgrund

BASFAKTA

Sektoravtal Sverige-Namibia

Aktivitetsperiod; 1995 07 01 - 2000 03 31

Totalt insatsbelopp; 200 mSEK. Sidas andel 100 mSEK =50%

Utbetalt juni 1995 - dec 1997 (50% av tiden); 49,8 mSEK

Projektkomponenter

1. Omstrukturering av transportministeriet (MWTC2000)
2. Vägbyggande med arbetsintensiva metoder
3. Skapande av ett Forum för NGO:s som arbetar med Labour-based Works
4. Konsult och personalstöd till Department of Transport.
5. Utfasning av tidigare projekt inom telesektorn, vägbyggnad etc

Transport och kommunikationsektorns utveckling styrs i stort av den nationella utvecklingsplanen NDP1. Sektorn, som omfattar transport, tele och post står för knappt 10% av BNP, en nivå som varit konstant under de senaste tre åren. NDP1 anger utveckling av infrastruktur (hamnar, vägar, järnvägar, tele) samt utveckling av policier och organisation. För perioden 95-98 (3år) har man haft en programbudget på ca 600 mSEK varav man använt drygt 90%. De största kostnaderna har gått till väginfrastruktur bla den nya länkarna till Zamibia/Zimbabwe och Botswana. Stora resurser har allokerats till utveckling av järnvägsinfrastruktur, medel som dock ännu har använts.

En halvtidsöversyn av planen gjordes 1997¹. Den visar att man har brister i finansiering av underhåll och utveckling av vägnätet i förut förbisedda områden, brister i kompetens och personal samt en ineffektiv organisation inom Ministeriet och de statliga bolagen. Det svenska biståndet kan sägas vara synnerligen relevant i fht både NDP's mål samt de tillkortakommanden som identifierats.

2. Generell analys

Inriktning

Målet för det svenska stödet till transportsektorn är att bidra till ekonomisk utveckling som på sikt kan ge förutsättningar för att minska fattigdomen. Stödet är en del i reformeringen av statsapparaten där icke-centrala funktioner planeras att kommersialiseras och privatiseras för att öka effektiviteten och ge större utrymme

¹ NDP1 review of the Transport and Communication sector, Viasys consulting, Sep 1997

för sociala insatser inom statsbudgeten. Inriktningen av stödet har varit i) kommersialisering och privatisering av transportministeriet ii) införandet av moderna arbetsmetoder iii) skapande av väginfrastruktur och arbetstillfällen i tidigare eftersatta områden.

Målgrupp

Målgruppen för projektet är aktörer inom transportsektorn. Vägbyggande i landets norra delar gynnar således den fattiga befolkningen, både genom tillkomsten av användbara vägar och genom att arbetstillfällen skapas.

Resultat

Omstruktureringsprocessen har kommit igång på allvar med en rad större principbeslut fattade av parlamentet. Antalet ministerieanställda inom transportsektorn har minskat från 11000 vid självständigheten till ca 7000 1998. År 2000 förväntas siffran vara nere på 300 personer. Namibia har framfört önskemål om att tillämpa samma metodik inom andra delar av statsapparaten (främst för statliga företag inom infrastruktursektorn). Introduktionen av ny lagstiftning och andra regelverk sker som planerat, liksom kommersialisering av affärsdrivande verksamheter (se matris).

Intresset för arbetsbaserade metoder har ökat, vilket kan komma att innebära fler arbetstillfällen och lägre kostnader för underhåll av infrastruktur, främst på landsbygden. Policyarbetet är i sin slutfas och den därpå följande fasen kommer att kräva fortsatt stöd för att bl.a. sysselsättningseffekten skall materialiseras.

Effekter

Den mätbara effekten av det svenska stödet är att trycket på statsbudgeten har minskat. Den stora förändringen av MWTC2000 blir märkbar först sedan kommersialiseringen av de statliga verksamheterna blivit operativa d.v.s. från 1999. Ökad sysselsättning, som en effekt av de arbetsbaserade metoderna, kan förmärkas först under den kommande 5-års perioden. Den direkta ökningen av sysselsättningen under pilotprojektet har varit blygsam p.g.a. projektets ringa omfattning.

3. Resultat och effekter för respektive delprojekt.

3.1 MWTC2000, omstrukturering av Transportministeriet

Efter en planerat långsam start har delprojektet på allvar börjat skjuta fart. Orsaken till att implementeringen var långsam i början var att projektorganisationen byggdes upp, projektledare engagerades och policyfrågor utreddes. Department of Transport (DOT) har haft en hög arbetsbelastning och många åtgärder krävde beslut av regeringen och i vissa fall av parlamentet. Erfarenheten visar att det tar längre tid än väntat att förankra och processa politiska policybeslut.

Personfrågorna har också visat sig vara betydelsefulla och det har visat sig vara riskabelt att göra projektets framgång personberoende

Vid beredningen av projektet var Sida och ministeriet medveten om att tillräcklig tid måste avsättas för uppbyggnad av projektorganisationen. Avtalstiden sattes bl.a. därför fem år. Sidans stöd består till stor del av rådgivning på policynivå, vilket kräver engagerade och kompetenta samarbetspartner konsulter, god kunskap på ambassaden och kontakter på tillräckligt hög nivå. Om så ej är fallet kan ägarskapet ifrågasättas och den lokala förankringen bli bristfällig.

Under 1997 genomfördes en uppföljning av stödet². Konsulten var starkt kritisk till bristande förankring av omstruktureringsprocessen, att få politiska beslut vid det tillfället hade fattats samt att konceptet med att skapa statligt ägda företag ej var bra, speciellt när de skyddas av monopol.

Sedan dess har en del av kritiken kommit på skam. Processen har nu vidgats till att omfatta politiker, anställda, fackföreningar samt intresseorganisationer inom sektorn. Regeringen har beslutat om reformer om kommersialisering av transportministeriet som inrättande av ett flygplatsbolag, ett bensinavgiftsbaserat finansieringssystem (Road Fund) samt ett vägverk. Förslag om utkontraktering av allt vägunderhåll på en statlig vägentreprenör (som i ett senare skede ska säljas ut till anställda i små portioner) ligger på regeringens bord; förberedande studier för kommersialisering av andra verksamheter (Fastighetsavdelning, statens bilpool, städning, säkerhet och tryckeri) har eller ska genomföras. En studie har initierats om hur staten ska organisera sin ägarroll gentemot andra statliga företag samt om och hur en ev. kommersialisering och privatisering sak gå till.

Diskussion om hur privat ägande kan införas, hur konkurrens ska introduceras inom tidigare ministeriedominerade verksamheter har kommit igång inte bara inom transportsektorn, som kan sägas stå modell för andra områden. Sida's stöd kan här sägas ha fått en mycket stor roll för en reformering av hela statsförvaltningen.

Exempel på statliga företag som, utanför detta delprojekt, reformeras är Telecom och TransNamib (flyg, järnväg och spedition). Det svenska stödet har haft stor inverkan på dessa processer.

Under juni 1997 genomfördes också en översyn över betalningsströmmarna och problem kopplade till dessa i projektet³. Slutsatserna var att det statliga allokeringssystemet fungerade så dåligt att man borde kanalisera både gåvomedel och statens egna medel utanför statsbudgeten. Ett förslag om kanalisering av Sida's medel utanför statsbudgeten har tagits fram och kommer att implementeras under 1998.

Under maj 1998 gjordes ytterligare en översyn av samarbetet (Axelsson-Hjelm). Deras slutsats är att resultatet har varit mycket positivt. Konsulterna pekade på att ett flertal av de politiska beslut som saknades under 1997 års översyn har fattats under 1997/98.

3.2 Labour-based Roadworks Project

I Namibia fanns före självständigheten ingen erfarenhet av att använda arbetskraftsbaserade metoder vid vägbyggnation (förutom i rent tvångsarbete). Då ett antal vägar, som enligt vägplanen skulle byggas i norra Namibia i början av 90-talet, ansågs lämpliga för arbetsbaserade metoder beslöt man att inleda ett pilotprojekt för att lära sig använda dessa. Som en första fas byggdes Onaandavägen (14 km) med arbetsbaserade metoder. Nu pågående byggnad av väg 3608

² Transport in Namibia - How much and for whom, Sdcp AB, June 1997

³ Review of Namibia Transport sector financial flows and associated problems, RAX consulting, June 1997

(26 km) är en andra fas av pilotprojektet. Samtidigt med vägarbetena pågår utbildning av lokala småentreprenörer varvid vägbygget har används som praktikarbete. Fem arbetschefer har genomgått utbildning, tillsammans med 26 förmän. I en nästa fas ska en del av Transportministeriets personal utbildas till att bli egna entreprenörer. Avsikten är att framtida arbetsbaserade vägareten (inkl underhåll) skall utföras på entreprenadbasis med arbetsintensiva metoder.

Förseningar har inträffat pga att det varit brist på färdigutbildade småentreprenörer, men också p.g.a. svårighet att få fram byggnadsmaterial och redskap. Anslagna medel för utrustning frös inne sedan budgetårsskiftet passerats, ett exempel på att statens allokeringsskanaler fungerar dåligt. Fortfarande gäller dock målet att ha färdigställt 150 km väg år 2000. Efterfrågan på entreprenörer från andra projekt är lovande och visar att konceptet sprider sig. Två entreprenörer arbetar för närvarande på KfW-finansierade projekt.

3.3 Labour-based Forum

Implementeringen av Forum, som är en NGO-grupp som syftar till att sprida användandet av arbetsintensiva metoder till andra sektorer, kommer att börja när regeringens policydokument om arbetsbaserade metoder är färdigställt. Ett förslag har framställts (Green Paper on Labour-based Works) och den slutliga versionen beräknas vara klar i mars 1998.

Slutsatserna av förarbetet till policyn är att arbetssättet har en stor sysselsättningspotential men som ensamt inte på något sätt kan lösa det stora arbetslöshetsproblemet samt att metoderna är samhällsekonomiskt kostnadseffektiva.

3.4 Technical Assistance

Konsult och personalstödet syftar till att möjliggöra för DOT att revidera och förnya regelsystemet för att möjliggöra omstruktureringen samt att gynna trafiksäkerhet och konkurrens inom transportnäringen, t.ex. genom etablerandet av Operators and Professional Drivers Association (OPDA). Även nationell transportplanering (t.ex. National Transportation Master Plan), lagstiftningsarbete och större studier möjliggörs genom stödet. Stödet avses även avlasta tjänstemän inom MWTC för att göra det möjligt för dessa att engagera sig i MWTC2000 och finansierar slutligen ett omfattande kompetensutvecklingsprogram med kurser på alla nivåer samt ett 4-årigt utbildningsprogram för blivande civilingenjörer (Young Professionals Programme, YPP).

Stödet är flexibelt och är mycket uppskattat av mottagaren. Användningen av medlen skiftar från stora konsultuppdrag för nationell planläggning till korttidsuppdrag för utredning av t.ex. vissa legala förhållanden.

Modellen med transportministeriet som kontrakts- och upphandlingspart har fungerat väl. En starkt bidragande orsak torde vara att de delfinansierar insatserna.

3.5 Avslutning av gamla projekt

Nu gällande insatsavtal upptar tre projekt från förra avtalsperioden, som vid dess slut ej var slutförda.

De två vägarna (DR 3611 och DR3620), som byggdes med konventionella metoder, färdigställdes inom kostnads och (nästan) tidsram under 1997.

Den svenske verkställande direktören för TELECOM ersattes av en Namibier i slutet av 1996. I och med detta var projektet, som tidigare var mycket omfattande, avslutat. Erfarenheterna av stödet till telesektorn i Södra Afrika, däribland Namibia, har utvärderats i två rapporter⁴. Den generella slutsatsen i den första var att stora risker finns i att ombilda statliga ministerier till monopol-bolag. Det kräver en mycket stark styrning som saknades i Namibia. Den andra rapporten pekar på att stödet gett mycket goda effekter på effektivitet, utbyggnad av nätet och kompetensutveckling av fa tidigare missgynnad personal.

Stödet till Namibia Communications Commission (NCC), som syftade till att vidareutveckla telesektorn till en reglerad konkurrensmarknad, befinner sig i sin slutfas. Två ministerier (Information and Broadcasting och MWTC) är involverade men har haft svårt att samarbeta. En policy för telesektorns vidare utveckling, lagstiftningsändringar och en plan för uppbyggnad av en konkurrensreglerande myndighet har tagits fram. Konsultinsatsen kommer att avslutas under 1998. Erfarenheten visar att svenskt stöd har haft en vital betydelse för viktiga policyförändringar, men att denna typ av projekt tar mycket lång tid att genomföra.

⁴ Sida Evaluation Report 98/1; Sida support to Telecom in Southern Africa, Sdcp AB, Sep 1997. Review of the performance of Telecom Namibia: M-TECH, Nov 1997.

Insats/projekt. Beslut, insatsens tidsperiod	Övergripande, sektorfyllt mål	Projektmål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnad mSEK 1997-12-31*	Kommentarer
TRANSPORT							
Transportsektorstöd, Namibia, besl. RESA 52/95, 1/7/95 - 30/6/2000, 100 mSEK. 50% av projektet (100 mSEK) finansieras av Namibia	1. Att bidra till förekomsten av en socialt och ekonomiskt försvarbar transportinfrastruktur		Pos. Kommerciellisering av inkomstgenererande statliga verksamheter påbörjats. Neg. Motsärliga intressen skapar osäkerhet om prioriteringar, långsam implementering, risk för monopol.	Bolagisering och konkurrensutsättande av affärsdrivande statlig verksamhet beslutad och genomförd.	Omstrukturering, kommersialisering och privatisering erkänd och påbörjad, visat genom önskemål om omstrukturering av andra parastatler och Ministerier.	95-97: 49,7/59,5 TOT: 49,7/100	Kommercielliserings- och privatiserings-policies spridda till andra sektorer
Delprojekt 1; Omstrukturering av transportministeriet, MWTC2000	2. Att bidra till förekomsten av säkra och effektiva transportfönster	Lågre priser, ökat ansvarstagande, effektivitet och administrativ kapacitet hos MWTC, inklusive statliga företag under dess kontroll.	Pos: Regeringen har fatta beslut samt antaget policies om kommersialisering och ev. privatisering. Medvetenegrad höjd. Satsning på HRD. Neg: Risk för monopol	Endast myndighetsfunktioner kvar i en effektivare och mindre organisation. Upprättande och bemanning av flygplatsbolag, vägverk, vägfond och vägetreprenörer.	Nya organisationsförslag utarbetade och regeringsbeslut fattade om kommersialisering av flygplatser, etablerade av vägverk och vägfond. Omfattande utbildningsinsatser genomförda (11 mid-managers, 40 high managers, 146 arbetsledare, 1800 arbetare).	95-97: 7,2/9,4 TOT: 7,2/13	Planeringssiffror tagna från "Arvsrapport från transportministeriet" okt 96
Delprojekt 2; Arbetskraftsbaserad vägbyggande		Att förbättra kapaciteten hos allmänna och privata sektorn, att konstruera och underhålla vägar med arbetsbaserade metoder (LBM)	LMB allmänt accepterat som metod, regeringens policy att genomföra allmänna arbeten o med arbetskraft. Småentreprenörer med LBM-kompetens efterfrågade	175 km väg planeras. Mål 150 km byggd under året 2000. 130 km väg underhålls med LBM år 2000. 21000 månars arbete tillskapat. Utbildning av ministeriepersonal till entreprenörer.	34 km väg byggd i de fattiga delarna av Namibia (f.d Ovamboland). 34 km underhålls med LBM. 5 små entreprenörsföretag utbildade.	95-97: 4,2/20,0 TOT 14,2/40	
Delprojekt 3; Arbetskraftbaserat Forum för spridande av LBM-ideér		Etablerande av en av staten oberoende organisation för arbetskraftsbaserat arbete med verksamhet inom alla sektorer.	Ideér om att använda av arbetskraftsbaserade metoder för att öka sysselsättningen har spritts till andra sektorer (vatten, bygg)	Implementering efter färdigställande av policy för arbetskraftsbaserat arbete.	Delprojektet har ännu inte startat sin implementeringsfas. Ett förslag till policy utarbetad och spridd.	95-97: 0/0 TOT: 0/4,4 (finansiering av policy från delprojekt "arbetskraftsbaserat byggande")	
Delprojekt 4; Tekniskt bistånd till transportministeriet		Höjning av ministeriets kompetens och kapacitet att genomföra omstruktureringen i) hålla igång pågående verksamhet	Omfattande utredningar och lagsiftningsarbete för kommersialiseringen har genomförts samtidigt som verksamheten har fortgått.	Ett antal större studier t.ex. National Transportation Master Plan, ny lagsiftning, omfattande kompetensutveckling och utbildning.	Lagsiftning, regelverk och studier klara eller under beredning. Ministeriets fasta personal avlastad. 15-tal högskolestipendier givna.	95-97: 11,7/14,3 TOT: 1,7/26,2	

<p>Delprojekt 5 Genomförande av insatser från föregående avtal</p>		<p>Förbättra infrastrukturen i Ovamboland, förbättra teleservicen i Namibia</p>	<p>Vägnätet förbättrat, Telcom Namibia omstrukturerat och kommersialiserat, nya ramar för policies inom teleområdet utarbetade.</p>	<p>Avslutande av stöd till Telebolaget, byggnation av 2 vägar samt uppbyggnad av reglermyndighet för telesektorn.</p>	<p>Vägarbetena avslutade. VD Telcom ersatt av namibier. Policy och organisationsförslag för reglermyndighet utarbetad</p>	<p>95-97:16,3/15,4 TOT:16,3/15,4</p>
<p>Delprojekt 6 Planering och uppföljning av insatsen</p>		<p>Effektiv kunna följa upp insatsen</p>		<p>Konsultinsatser för utvärderingar och projektberedningar inom sektor</p>	<p>En halvtidsgenomgång, en utredning om betalningsrutiner, en uppföljning av telestödet genomförd</p>	<p>95-97:0,3/0,4 TOT:0,3/1,0</p>
<p>Summa</p>					<p>Totalt ubetalt 1997-12-31</p>	<p>49,7 MSEK</p>
<p>Sammanfattande bedömning</p>						<p>Projektet är utomordentligt viktigt för effektiviseringen av statsapparaten (pilot för andra sektorer). Utvecklingen av projektet har hittills varit positiv. Personfrågor har stor betydelse och personförändringar i projektledningen kan vara avgörande för projektets utveckling. Projektet i sin helhet har stimulerat till en omfattande diskussion kring både kommersialisering, privatisering och arbetsbaserade metoder och lagt grunden till en policy inom den namibiska förvaltningen. Projektet kan sägas ha introducerat konsultation och dialog i förändringsarbetet på ett nytt sätt i den interna processen i Namibia. Implementeringen, som från början bedömdes vara möjlig att genomföra inom en 5-årsperiod kommer sannolikt att ta längre tid än så eftersom förseningar inträffat under projektstarten. Förseningen i initialskedet har uppgått från sex till tolv månader för de olika aktiviteterna, men därefter har den ursprungliga tidplanen i stort hållits. Ett fortsatt stöd under postpolicyfasen, d.v.s. efter år 2000 bedöms viktig för att uppnå i policyn uttryckta målsättningar.</p> <p>* Den första kvoten anger utbetalningar i relation till planerade under perioden 1 juli 95 - 31 dec. 97. Den andra kvoten anger utbetalt belopp per 31 dec. 97 i relation till planerade utbetalningar under hela projektperioden, d.v.s. t.o.m 30 jun. år 2000.</p> <p>Källor: EA-systemet, -Review of the Swedish Support to the Transport Sector in Namibia, Sture Hjelm AB och RAX Consulting AB, juni 1998, -NDP 1 Review of the Transport and Communication Sector, Sep 1997, -Annual report to the Sector Review, nov 1997. -Planeringssiffror tagna från "Årsrapport från transportministeriet" okt 96. "Agreed Minutes" från årsförhandlingar.</p>

RESULTATANALYS FÖR UNDERVISNINGSTÖDET TILL NAMIBIA

Denna analys görs utifrån resultatredovisningen¹ samt av en översyn² av det svenska stödet. Inga utvärderingar eller uppföljningar har genomförts inför denna analys. Analysen görs utifrån de resultat som åstadkommit för nu gällande avtal (1995 -1998).

Pamwe (Community school Construction Project)

Stödet till Pamwe-projektet har varit lyckat och effektivt, sedan 1991 har 200 klassrum byggts. Idag präglas insatsen av oklara ägarförhållanden samt att ansvaret för underhållet av byggnaderna är olösta. Det har sedan tidigare bestäms att byggnaderna skall överlämnas till kommunernas ägo men det har inte lyckats utifrån ett legalt perspektiv. Detta är dock viktiga frågor som måste lösas i samband med nambiseringen av projektet.³ Ministry of Education och Ministry of Works bör utarbeta en policy för detta ändamål. Även om den nu pågående insatsen avslutas under 1998 bör Sida vara en av finansiärerna till den kommande trust-fonden med tanke på det goda resultat PAMWE-projektet uppnått.

Nyae-Nyae (Village schools project)

Hittills har stödet till marginaliserade grupper försenats på grund av personalproblem, men idag är projektet på rätt spår och skolorna bedöms vara effektiva. Det kan även konstateras att ett starkt lokalt engagemang och deltagande medför att insatsen bör prioriteras.⁴ Inför ett eventuellt fortsatt stöd till programmet förutsätts ett starkare ägarskap från ministeriets sida. Betoningen på lärarutbildning till marginaliserade grupper samt ministeriets satsning på att öka kapaciteten på området kommer att fortsätta.

Enviroteach

Lärarutbildningen inom miljöundervisning har pågått i 2 år av 3 varvid inga verifierbara resultat går att utläsa, men projektrapportering konstaterar att undervisningsmaterialet har god spridningspotential i regionen.⁵ Samarbetet mellan NIED och Enviroteach är lyckat, mycket på grund av lärarnas intresse av materialet.

¹ Resultatredovisning, Ambassaden Windhoek, februari 1998.

² A review commissioned by Sida, John Mendelsohn. November 1997

³ Mendelsohn

⁴ Mendelsohn

⁵ Resultatredovisning, Ambassaden Windhoek, februari 1998.

Projektet har misslyckats i sin distribution av lärarhandböcker, 37.000 finns fortfarande i lager. En förutsättning för projektets fortlevnad efter 1998 är att handböckerna i miljöundervisning integreras i den nationella lärarutbildningen. Övana att kunna marknadsföra lärarhandböckerna gör att projektet är i behov av professionell kompetens på området. En utvärdering genomförs under 1998 och den skall bli ett förslag på hur projektet kan inkorporeras i ministeriets ägo.

TERP (Teacher education reform programme)

Inom projektet har läroplaner fastställts, nationella rådgivningsseminarier har arrangerats, utvecklande lärarhandböcker, distribution samt fysisk och institutionell uppgradering av de fyra lärarhögskolorna. Det är dock svårt att se resultat i undervisningen då enbart en kull lärarelever har utexaminerats.⁶ En förutsättning för att programmet skall utvecklas är att NIED satsar på underhåll samt se efter de problem som uppstår.⁷ Nästa steg i TERPs verksamhet är att gå från reform till implementering. Behovet av att öka kapaciteten inom BETD-programmet samt förstärka läromedels-produktionen är vitala för programmet. En utvärdering är planerad under 1998.

National literacy programme

Programmet har präglats av orealistiska planer, bristande planering samt svag genomförande kapacitet vid ministeriet och det har orsakat en del driftproblem i genomförande av programmet. Ledningsfunktionen inom programmet är svag både när det gäller planering och rapportering varvid ett kapacitetsstöd bör diskuteras.⁸ Literacy-programmet är av en stöttepelarna i utbildningsreformen och förväntningarna är höga. År 2000 skall 80 % av befolkningen gått igenom alfabetiseringsprogrammet. En av fördelarna med literacy-programmet är att det förser en bred utbildning för den namibiska befolkningen.

Programmet garanterar att stora delar av befolkningen kan läsa och skriva, kontrollera sina pengar, hjälpa sina barn med läxorna samt kommunicera på engelska. 38.000 av de 47.000 beräknade har passerat steg 1 i alfabetiseringsprogrammet vilket är ett led i landets mål att uppnå 80% läskunnighet. Med anledning av de positiva resultat som literacy-programmet hittills har påvisat bör stödet prioriteras av Sida.

⁶ Resultatredovisning, Ambassaden Windhoek, februari 1998.

⁷ NIED (National Institute for Educational Development)

⁸ Resultatredovisning, Ambassaden Windhoek, februari 1998.

Namibian Language Competence Programme

Insatsen avslutades 31 december 1996. Programmålet med att fortbilda specialistlärare i lokala namibiska språk är uppfyllt. Studiematerial för tre olika språk har utvecklats och 64 elever har utexaminerats. Idag finansieras programmet av University of Namibia.

Kapacitetsuppbyggnad inom UND-ministeriet

Planeringskapaciteten inom ministeriet har ökat men stora effektivitetsproblem inom sektorn kvarstår. Utvecklandet av informationssystemet (CHRMS) har inte varit tillfredsställande. Svårigheten med att rekrytera kompetent personal samt att få dem att stanna har varit betydande orsaker till förseningen. Förankringen i planeringsprocessen från huvudkontor till lokala kontor har inte lyckats. Bristen på planerings-personal på regional nivå har dessutom inneburit att personalen har varit tvungen att omprioritera sitt arbete. I samband med att skolväsendet skall decentraliseras bör stödet i framtiden fokuseras på att öka kapaciteten samt förstärka personalen på regional nivå.⁹ Insatsen skall utvärderas under 1998.

⁹ Mendelsohn

Insats/projekt. Beslut, insatsens tidsperiod	Övergripande sektoriellet mål	Projektmål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnadsutfall* MSEK	Kommentarer
Undervisningssektorn							
Beslut, RESA 66/95, Stöd till undervisningssektorn, 1995/96-1998 120 MSEK, Beslut, AFRA 203/97, 7,7 MSEK	Erhålla jämlik, effektiv, kvalitativ och demokratisk undervisning för alla primärskolebarn i Namibia		Pos: Genomförd läroplansreform, introducerande av 3-årig lärarutbildning, ökad tillgång till klassrum. Neg: Disciplinära och kvalitativa problem reg. och lokalt inom utb. adm	Decentralisering på central samt lokal nivå. Policy för marginaliserade grupper påbörjad. Stöd till policy och forskning (Literacy)	Uppförande av skolor samt kompetensutv i Färdigställda av läroplaner samt läromedel. Kurser i utbildningsplanering genomförda.	1995-1997: 79,8/?? TOT: 79,8/127,7	
Miljöundervisningsprogrammet, Enviroteach (ET) Beslutnr: 24/95 920701 - 981231		Integrera lärarhandledning i miljöundervisning i läroplanen i det nya lärarutbildningssystemet för att öka miljömedvetandet hos primärskolebarn.	Svårt att se några effekter eftersom 2 år av lärarutbildningen endast genomförs. Utbildningen är på tre år. Viss resistens bland lärarelever att använda ETs utbildningsfilosofi och handledningsmaterial då det idag inte är obligatoriskt.	Producera och distribuera handböcker i miljöundervisning, integrera miljöundervisningen i den nationella lärarutbildningen, anordna informationsövningar vid lärarhögskolor, öka samarbetet med NIED.	40 000 handböcker producerats varav 37 000 finns i lager. Workshops genomförda vid de 4 lärarhögskolorna. 40% av alla lärarelever har erhållit utbildning i hur miljöfrågor enligt ETs filosofi kan integreras i undervisningen.	1995-1997: 3.8/4.0 TOT: 3.8/5.2	Enviroteach har bett om förläggning av stöd under 1998 för att konsolidera insatserna. Utvärdering av stödet pågår
Village Schools Project, Nyae Nyae Development Foundation Beslutnr: 24/95		Etablera alternativ utbildningsmodell för marginaliserade elever (san) så att dessa kan integreras i det namibiska utbildningssystemet vid årskurs 4.	En del förseningar pga personalombyte. Svårt i nuläget bedöma om eleverna kommer lyckas integreras i det statliga utbildningssystemet.	Introducera undervisning i modersmål i 5 byskolor. Utbilda professionella sanelärare. Utveckla utbildningsmaterial. Bygga/utrusta 5 skolor.	5 skolor färdigställda. 5/10 lärare genomgått utbildning, färdiga för ackreditering, 150 elever inskrivna årskurs 1-3 (10 elever avslutad). 20 moduler producerats, ej översats. En skolkommitté etablerats.	1995-1997: 1.8/1.8 TOT: 1.8/2.7	Pga förseningar i projektet har Sida beslutat om förläggning av stöd under 1998. Utvärdering av stödet pågår.
Teacher Reform Project (TERP), Umeå Universitet Beslutnr: 1/96 910401- 981231		Utveckling och reformering av Namibias lärarutbildning på grundskolenivå (BETD Basic Education Teacher Diploma) vid undervisnings-institutet NIED	Projektet genomförs enligt planerna. Reformeringen av lärarutbildningen väl framskriden, NIED har etablerats. Svårt se resultat i elevundervisningen då enbart en kull lärarelever utexaminerats.	Utveckling av elevcenterad undervisning samt läroplaner, rådgivning/ organisationsutveckling vid lärarhögskolorna, personalutveckling i forsknings/utvärderingssteg på NIED.	BETD och läroplaner snart färdigställda, nationella rådgivningsseminarier arrangerats, lärarhandböcker utvecklets och distribuerats, fysisk och institutionell uppgradering av de 4 lärarhögskolorna pågår.	1995-1997: 20.1/21.2 TOT: 20.1/29.5	En utfasning av projektet har inletts under innevarande avtal. Utvärdering av stödet planerat 1998.

Insats/projekt.Beslut insatsens tidsperiod	Övergripande, sektoriellt mål	Projekt mål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnadsutfall*	Kommentarer
Namibian Langugages Competency Beslutnr: 24/95		Avslutande stöd till fortbildning för att tillhandahålla speciallärare för lokala namibiska språk.	Projektet pågår i stort sett planerligt. Viss försening i Rundu. Förberedelser för att överlåta administreringen av projektet till namibier pågår. En namibisk styrelse och fond beräknas överta ansvaret för projektet under 1998.	64 elever utexaminerade. Studiematerial för tre lokala språk utvecklas. Språkmoduler för ytterligare två lokala språk utvecklas.	Aktiviteterna genomförda.	1995/96: 0.6/0.6 TOT: 0.6/0.6	
PAMWE Communitybased School Construction Project, Afrikagrupperna Beslut: 24/95 910401 - 981231		Bygga byskolor i fattiga områden i norra Namibia med hjälp av byinvånarna.	Projektet pågår i stort sett planerligt. Viss försening i Rundu. Förberedelser för att överlåta administreringen av projektet till namibier pågår. En namibisk styrelse och fond beräknas överta ansvaret för projektet under 1998.	Bygga 92 lågkostnadsskolor med hjälp av byinvånare. Utbildas ca 800 unga arbetslösa byinvånare i grundläggande byggteknik. Namibianisera projektet. Inforemera i Sverige om projektet.	59 skolor konstruerade. 181 klassrum färdigställda. 13 skolor och 70 klassrum renoverade. 634 män och kvinnor utbildade i byggteknik. Workshop om namibianisering genomförd. 4 informationsturer i Sverige.	1997: 22.6/22.6 TOT: 22.6/ 31.3	Utvärdering av stödet planerat slutet 1998.
National Literacy Programme Beslutnr: 77/95 910401-981231		Öka läskunnigheten i Namibia till 80% år 2000.	Ca 160 000 av tidigare analfabeter (350 000) är läskunniga. Vuxenutbildningen har utvecklats väl. En del trögheter har uppstått i programmet främst som ett resultat av för ambitiösa planer, bristande planering och genomförandekapacitet inom ministeriet.	Budgetstöd till löner för distriktsanställda (34 MSEK). Konsultstöd inom forskning, policyutveckling samt utbildning. Transportstöd till alfabetisörer i distrikten. Utveckling av program för vuxenutbildning.	23 MSEK utbetalt till löner för distriktsanställda. Hälften av planerade konsultinsatser samt ytterst få aktiviteter inom vuxenutbildningen genomförts pga bristande planering. En studie över transportproblemen genomförts.	1995-1997: 24.2/36.2 TOT: 24.2/ 48.6	Utvärdering av stödet planerat 1999.

Insats/projekt/Beslut insatsernas tidsperiod	Övergripande, sektoriskt mål	Projekt mål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnadsutfall*	Kommentarer
Kapacitetsuppbyggnad inom undervisnings- ministeriet Beslutnr: 24/95		Öka ministeriets kapacitet att tillhandahålla en rättvis utbildning för marginaliserade grupper samt utveckla ett effektivt undervisningssystem.	Insatserna i stort genomförda enligt överenskomna planer. Viss försening pga personalbrist inom ministeriet. Planeringskapaciteten inom ministeriet har ökat men effektivitetsproblemen inom sektorn kvarstår (resursutnyttjandet och kvalitetsaspekter).	Konsultstöd utveckla undervisningspolicy för marginaliserade grupper. Utveckla Informationssystem (CHRMS) för decentraliserat beslutsfattande. Konsultstöd/workshops i microplanering på regionalnivå. Kurser i undervisningplanering (IIEP).	Policy för marginaliserade grupper under utarbetande. Utbildning i CHRMS pågår. En långtidsrådgivare i planering slutfört uppdrag. Representanter från central och regional nivå deltagit i kurser och workshops i undervisningplanering enligt planer.	1995-1997: 4.2/4.9 TOT: 4.2/5.8	Utvärdering av stödet planerat april 1998.
HIV/Aids inormation för ungdomar genom UNICEF Beslut: 156/97 971001-990901		Kraftigt reducera högriskbeteende som kan leda till HIV, STDs, graviditet, alkohol och drogmissbruk hos ungdomar mellan 10-18 år.	Sidas insats startade i oktober 1997. Går ej utläsa effekter än.	Utbildning 80% av alla 10- 18 åringar i samlevnadsfrågor. Etablera kapacitet på nationell och regional nivå att genomföra medvetande kampanjer. Utveckla policies och programme för ungdomshälsa.	Insatsen pågått så kort tid. Går ej utläsa prestationer än.	1995-1997: 2.2/2.2 TOT: 2.2/7.7	
Summa utbetalat 95/96 - 97						79,8 MSEK (62%) 127,7 MSEK	
Summa avtal 95/96 - Sammanfattande bedömning							<p>Hittills har effekterna av Namibias utvecklingsreformer kunnat utläsas i kvantitativa termer, exempelvis har alfabetiseringsstödet medverkat till att nära 80 % av befolkningen nu är läskunnig. Positivt är också att antalet elever i primär- och sekundärskolan ökat från 450 000 till 490 000 under perioden 1994-1997. Basutbildning för både barn och vuxna har prioriterats, det svenska stödet har bidragit till reformerna. De kvalitativa och administrativa aspekterna i undervisningsreformen har också haft påtagliga effekter, tex vad gäller lärarutbildning för basutbildning. Däremot tillhör resultaten från examensproven i sekundärskolan de sämsta inom SADC-området. Bättre metoder för resultatuppföljning och kostnads- och effektivitetskontroll behövs att förbättra kvaliteten i undervisningen, som fortfarande är bristfällig.</p> <p>Kommentar: Det framtida stödet till undervisningssektorn utgör huvudkomponenten i utvecklingsarbetet under kommande strategiperiod. En översyn skall genomföras för översyn av det nuvarande stödet i relation till det framtida behovet inom sektorn samt kopplingen till NDP2. För möjliggöra en grundlig beredning av det framtida stödet förlängs nuvarande undervisningsavtal med . Inom ramen för denna period kommer de ovan föreslagna utvärderingarna att genomföras.</p> <p>* Den första kvoten anger utbetalningar i relation till planerade under perioden 1 juli 1995 - 31 december 1997. Den andra kvoten anger utbetalt belopp per 31 december 1997 i relation till planerade utbetalningar under hela projektperioden, d.v.s t.o.m. 31 dec. 1998.</p> <p>Källor:-John Mendelsohn; Basic Education in Namibia and Sida Support, Nov. 1997, -Ministry of Basic Education and Culture, Annual Reports 1996 + 1997 - Education Statistics 1996 + 1997, EMIS - Ministry of Basic Education and Culture, - Annual report to the Sector review Nov 1997.</p>

Sammanfattande resultatanalys - Förvaltningsstödet till Namibia 1/7-95-31/12-98

Inriktning och mål

Det svenska förvaltningsstödet till Namibia har sedan början av 1990-talet varit inriktat på att stärka två viktiga funktioner i ett lands förvaltning; statistikfunktion och revision.

Det övergripande målet för förvaltningsbiståndet är att bidra till utvecklingen av det statistiska systemet och revisionen samt den finansiella och ekonomiska kompetensen inom förvaltningen.

Resultat och effekter

Nedan redovisas resultat och effekter separat för stödet till statistik och revision.

Statistik

En kapacitetsstudie¹ av Central Bureau of Statistics (CBS) har genomförts med hjälp av trappstegsmodellen². Den visar bl.a att CBS kan producera statistik med relativt god tillförlitlighet och kvalitet. Däremot saknar byrån kapacitet att svara mot ny efterfrågan, i synnerhet om externa faktorer som förändrade regler från regeringen och/eller förändrade villkor från de externa givarna, förändras eller om nyckelpersoner lämnar CBS. Vidare visar studien på brister i ledningsfunktionen och ett fortsatt stort behov av extern kompetens för att fullfölja byråns åtaganden. Stor inblandning från National Planning Commission (NPC) i det dagliga arbetet bedöms vara en orsak till varför ledningen inte fungerar. Ansvar blir, under sådana förhållanden, när t.ex ledningsfunktionens kapacitet och kompetens ifrågasätts och kringskärs, oklar. Användandet av LFA-metodiken bedöms kunna minska behovet av extern kompetens. Eftersom det övergripande målet hållits ganska vagt; att utveckla det statistiska systemet, är det nästan omöjligt att misslyckas. Det utgörs dock av ett antal delmål där man sammanfattningsvis kan säga att de mål som gäller CBS' regelverk och planer för den framtida verksamheten inte uppnåtts, mål som gäller licensiering av dataprogram har uppnåtts medan de mål som gäller stärkande av personalens kompetens inom statistikområdet

¹ Namibia Central Statistics Office; Assessment of its institution capacity, 1997, P. Winai, I Colbro and C. Schumann

² Guidelines for application of the Staircase Model, G. Andersson (SIPU) and P. Winai (InterManage), 1997

endast uppnåtts till viss del. Bärkraftigheten och den institutionella kapaciteten är starkt kopplat till ledningsfunktionen. Ovan påvisade svagheter i ledningsfunktionen påverkar både bärkraftighet och institutionell kapacitet negativt. Förutom Sverige ger även Storbritannien (Department for International Development, DFID) stöd till CBS. Det svenska stödet är dock störst, både vad gäller innehåll och finansiering.

Ledningsfunktionen är av central vikt. Om bristerna i denna permanentas riskerar de övriga samarbetsområdena, både de svenska och DFIDs, att misslyckas och CBS som institution att försvagas ytterligare. Ledningsfunktionen har bl.a till uppgift att planera och följa upp verksamheten. Om Sverige fortsättningsvis ska spela en roll i utvecklandet och stärkandet av CBS görs detta bäst genom att fokusera på ledningsfunktionen, dvs. stärka den genom t.ex kompetensutveckling. En realistisk bedömning är att fortsatt stöd till ledningsfunktionen, och eventuellt också till nationalräkenskapsfunktionen, kommer att ta mellan två och tre år i anspråk. Inför en eventuell fortsättning av samarbetet ska även formen och metodiken för samarbetet diskuteras.

Revision

Office of the Auditor General (OAG) har utvecklats, både kapacitets- och kompetensmässigt, under den period som samarbetet med Sida har pågått. Efter att ha genomfört ett LFA-seminarium under 1996 där en problemanalys gjordes och målen för samarbetet reviderades, framstår OAG som en lärande organisation. Det övergripande målet som behållits och är tämligen vagt är; att utveckla den finansiella revisionen och förvaltningsrevisionen. OAG bedöms kunna nå de flesta av delmålen till 31 december 1998 men oavsett om alla delmål nås eller inte bedöms ändå sannolikheten för att OAG som organisation överlever och utvecklas vara stor. Byrån har gjort och gör fortfarande stora framsteg i att stärka kapaciteten och kvaliteten på verksamheten, bl.a genom att försöka medvetandegöra chefer om vikten av att behålla den personal man har samt, som ovan sagts, använda sig av LFA-metodiken. En faktor som under projektets gång lett till vissa förseningar i aktiviteterna är den stora omsättningen på personal. OAG har en relativt hög lönenivå som borde attrahera personal men det behövs även andra incitament för att locka och behålla medarbetare. Tillgång till utbildning och personlig utveckling på arbetsplatsen skulle kunna vara ett sådant och Sida avser därför att verka för en fortsatt ökning av Namibias del i den totala utbildningsbudgeten inom OAG - även efter det att samarbetet/projektet avslutats. Utfasningen har inletts och samarbetet kommer att ändra form inför 1999. OAG bedöms vara en institution som har både kapacitet och kunskap att ingå i ett samarbete där ett större administrativt- och kostnadsansvar läggs på dem.

Insats/projekt. Beslut, insatsens tidsperiod	Övergripande, sektorfellt mål	Projekt mål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnadsut- fall* 1995/96-97 MSEK	Kommentarer
Förvaltning							
<i>Stöd till förvaltningssektorn 1995/96-1998, RESA, beslut 62/95, 61,0 MSEK, Specific Agreement, Public Sector Institutions</i>	<i>Att bidra till utvecklingen av det statistiska systemet, förvaltning och revision samt den finansiella och ekonomiska kompetensen inom förvaltning och att få in fler kvinnor på policyskapande positioner inom förvaltningen</i>		Förvaltningen förses med statistiska uppgifter, inklusive nationalräkenskaper. Revisioner och korruptionsutredningar efterfrågas alltmer av ministerier.	Nationalräkenskaper publiceras kvartalsvis. Revision av statsförvaltningens löneutbetalningar.	Statistiska uppgifter används i allt större utsträckning i regeringens planerings- och uppföljningsarbete. Riksrevisionen i Namibia (OAG) är en respekterad institution med kompetent personal.	95/96-97: 35,9/37,1 MSEK, Totalt 35,9/61,0 MSEK	
Central Bureau of Statistics, Specific agreement on Public Sector Institutions 1995/96 - 1998, RESA beslut 62/95, 36,0 MSEK		Utveckling av : statistisk program, hushållsundersökningar, nationalräkenskaper, demografisk och social statistik, genderstatistik , höja datakunskapen	Kapacitet att utföra insamlande, beredning och spridning av data. Svagheter vad gäller management och analyser.	Förbättra management, anta ny statistiklag, automatisera produktionen, förbättra publicering samt frågeformulär, delta i regionalt gendersamarbete	Management frågan ej tillfredsställande löst, ny statistiklag har ej antagits, publicering och spridning av data sköts av CSB, frågeformulären har avsevärt förbättrats, varit värd för SADC reg workshop on gender statistics.	95/96-97 19,9/20,0 MSEK, Totalt 19,9/36,0 MSEK	
Office of the Auditor General, Specific Agreement on Public Sector institutions 1995/96 - 1998, RESA beslut 62/95, 24,8 MSEK		Förbättra planering- och uppföljning, ge-nomföra utbildning i så-väl revision som administrativa frågor, chefsutbildning. uppnå internationell standard i revisionsarbete, ta fram användarvänliga revisionsmanualer	Planering och uppföljning har förbättrats, de olika utbildningsprogrammen till stor del upplagda och genomförda, revisionen utförs enligt internationell standard, användarvänliga manualer under framtagning	Beredning och revidering av strategiska planer, utveckling av kursplaner, identifiering av olika typer av chefsutbildning, beredning av revisionsplaner, kontroll av fältrevisioner, verifiering av redovisningsuppgifter, inspektioner,	År i slutskedet vad gäller genomförandet av ett bättre planerings- och uppföljnings-system, ytterligare en kursplan att slutföra, planläggning av revisionsplanerna nästan slutförd, arbetet med användarvänliga manualer nästan genomfört	95/96-97 16,0/17,1 MSEK Totalt 16,0/24,8 MSEK	

Insats/projekt, Beslut, i nsatsens tidsperiod	Övergripande sektoriellt mål	Projektmål	Uppnådda effekter, positiva ej. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnadsutfall*	Kommentarer
<p>Personnel and consultancy Fund, Beslut RESA 61/95, 14 MSEK, 95/96-98, Beslut AFRA 73/97, 20 MSEK, 97-98 = 34 MSEK, Där ingår det härintill redovisade M.Sc. programme in financial economics, SOAS. Distansunderv. Beslut RESA 27/96, 3, 1 MSEK</p>		<p>Tillföra strategiska myndigheter värdefulla kunskaper inom det finansiella området.</p>	<p>Bristande stöd från arbetsgivare och handledare har medfört att få kursdeltagare avlagt MSc examen.</p>	<p>Kursdelt. är verk samma inom finansministeriet, planeringskomm. och centralbanken. Stöd från arbetsgivarna vad gäller ledighet och karriär- möjligheter.Handledning från SOAS</p>	<p>Två studenter har avlagt M.Sc. Av 12 studenter som påbörjade utb 1996 erhöll nio diplom 1996. Sex st fort-satte till M.Sc nivå. I december 97 klarade två examen, fyra studenter måste omtententera i dec 97.</p>	<p>SOAS 95/96- 97:2,5/2,8 MSEK, Totalt:2,5/3,1 MSEK KTS: 1997: 0,5/20 MSEK Totalt: 0,5/20 MSEK "In-service training och direktanställda: Totalt: 6,321 MSEK</p>	<p>I ett tillägg till PK- fundsavtalet, april 1997, tillfördes 20 MSEK för kontraktfinan-sierat tekniskt samarbete. Svårigheter att identifiera svenska parter i komb. med ringa kunskap hos namibiska aktörer om instrumentet har resulterat i lågt utnyttjande.</p>
Summa						35,9 + 9,3 MSEK	
<p>Sammanfattande bedömning</p> <p>Stödet till förvaltningssektorn uppvisar varierande resultat. Riksrevisionen i Namibia (OAG) har framgångsrikt tillgodogjort sig stödet som utgått i form av svenska långtidskonsulter (RRV). Endast vissa förseningar i genomförandet av planerade aktiviteter har förekommit. Samarbetet med statistikbyrån (CBS) uppvisar däremot en rad problem. I synnerhet har frågan om den otidsenliga statistiklagen och CBS autonomi i förhållande till planeringskommissionen (NPC) medfört påtagliga samarbetssvårigheter.</p> <p>Kommentar: Genom Pk-fonden har vidare stöd utgått till "In-service training", d.v.s kostnader för deltagare i Sidas internationell kurs. "Topping-up" för tre direktanställda i den namibiska förvaltningen har också finansierats genom Pk-fonden.</p> <p>* Den första kvoten anger utbetalningar i relation till planerade under perioden 1 juli 1995 - 31 dec 1997. Den andra kvoten anger utbetalt belopp per 31 december 1997 i relation till planerade utbetalningar under hela projektpérioden, d.v.s. t.o.m. 31 dec 1998.</p> <p>Källor: - Progress report 1992-1997 with focus on 1996-1997 for the cooperation between Namibia and Sweden in the field of Statistics - Project OAG, Namibia: Progress Report 1.10.1996 to 30.09.1997 - Project OAG Namibia: Progress Report covering the period 1 Oct 1996 to March 31, 1997</p>							

1998-03-30

Diarienummer:
1998-00708Till Mikael Elofsson, AFRA
Till Pelle Persson, Amb Namibia**Näringslivssamarbete - Namibia - Resultatanalys****Bakgrund**

Dåvarande SwedeCorp fick i regeringens budgetproposition 1991/92 i uppdrag att utveckla ett samarbete i nya former med Namibia. Den bakomliggande tanken var att när Sidas bistånd successivt minskas att ersätta det med näringslivskontakter och kommersiella relationer som lättare kan fortgå av egen kraft.

Inledningsvis koncentrerades verksamheten till två huvudområden, allmänt näringslivsfrämjande och främjande av kommersiella relationer. Det visade sig dock vara svårt att intressera svenska företag för Namibia. T ex så valde inget av de företag som deltog i den affärsresa till södra Afrika som arrangerades tillsammans med svenska handelskammare hösten 1994 att besöka landet.

Som en följd av svårigheterna har verksamheten de senaste åren koncentrerats till allmänt näringslivsfrämjande.

Erfarenheter

Näringslivssamarbetet har under den aktuella perioden (juli 1995 - december 1997) avsett fem projekt. Ytterligare ett projekt, stöd till industriministeriet för uppbyggnad av ackrediterings-, standardiserings- och certifieringsfunktioner, påbörjades i december 1997.

Stödet till Northern Namibia Regional Chamber of Commerce and Industry, NRCCI, har avsett finansiering av organisationens utbildnings- och rådgivningsverksamhet samt en kreditkomponent. Stödet utvärderades i december 1995¹. Slutsatsen var att utbildnings- och rådgivningsdelen fungerat väl men att kreditkomponenten hade betydande brister vad gäller återbetalning och effektivitet. Utvärderaren rekommenderade bl a en närmare och mer regelbunden uppföljning och rådgivning till organisationen samt att en diskussion inleds med banken

¹ Evaluation of the Small Business Development Programme in Northern Namibia, Åke Sahlin, January 1996.

om problemen med lånefonden. En svensk bankexpert kontrakterades i mitten av 1997 i syfte att komma till rätta med problemen. Troligtvis kommer resultatet bli en avveckling av lånefonden då man kan konstatera att dess utformning ej är ändamålsenlig. Dessutom kan det ifrågasättas huruvida en handelskammare är rätt organisation för att bedriva långivning.

Samarbetet med Namibia National Chamber of Commerce, NNCCI, har avsett ett projekt som syftar till att skapa en enad, självfinansierad handelskammare. Projektet har i huvudsak genomförts av en sydafrikansk konsult. Den utvärdering som genomfördes i september 1996² konstaterade att konsultinsatsen hållit en hög kvalitet, att goda resultat uppnåtts på kort tid och projektet bidragit till en starkare och mer enad handelskammarrörelse. En av bristerna i projektet är att det ej integrerats i NNCCI's reguljära aktiviteter.

Stödet till industriministeriet i form av en investeringsrådgivare från Multilateral Investment Guarantee Agency, MIGA, har bl a resulterat i bildandet av Export Processing Zones samt en omstrukturering av Namibia Development Corporation. Någon utvärdering av insatsen har ej genomförts.

Stödet till miljöministeriet, i form av svenska miljöexperter, har resulterat i en kartläggning av landets industrimiljöproblem samt konkreta förslag hur man bör ta itu med dessa frågor. Trots att Sida framfört att man är positiv till att ge stöd till förslagen har ministeriet ej inkommit med någon begäran.

Samarbetet med Namibia Community Based Tourism Association, NACOBTA, avseende utveckling av mikro- och småföretag inom turistsektorn påbörjades i februari 1997. Stödet har under perioden varit inriktat på att utveckla organisationen, bygga upp kunskap om medlemmarna samt ta fram utbildningsmaterial. En svensk konsult har fungerat som rådgivare till organisationen och besökt Namibia regelbundet. Det är för tidigt att mäta effekterna av stödet.

Slutsats

Förutsättningarna för näringslivsutveckling i Namibia är begränsade. Landet har en liten intern marknad, en begränsad industriell bas och få lokala företag. Landets fördel såsom investeringsland är framförallt den politiska stabiliteten. Det faktum att det hitintills inte inkommit någon Start

² Evaluation of the Regional Development Programme within the Namibia National Chamber of Commerce and Industry, Cecilia Karlstedt, Maja Ohlsson, December 1996

Syd ansökan avseende Namibia är ett tecken på det svala intresset från svenska företag.

Det har visat sig vara svårt att i Namibia finna lämpliga, väl fungerande samarbetsorganisationer inom näringslivsområdet. De organisationer med vilka samarbete inletts har visat sig vara relativt svaga. Resultatet av insatserna hade troligen blivit bättre om den svenska resursbasen i större utsträckning involverats för regelbunden uppföljning och rådgivning. Samarbetet med NACOBTA har lagts upp på detta sätt.

Insatsprojekt, Beslut, Insatsens tidsperiod	Övergripande, sektoriellt mål	Projektmål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnadsutfall	Kommentarer
NÄRINGSLIV Regional Development Programme inom Namibia National Chamber of Commerce and Industry Beslut INEC/NÄR 66-95/96 Aug 1994 - Aug 1996	Förbättra förutsättningarna för ett konkurrenskraftigt näringsliv i Namibia	Att skapa en enad självfinansierad handelskammare som representerar hela den privata sektorn i Namibia och ger efterfrågad service.	a) Ökad medvetenhet om hk's funktion. b) Ökat deltagande i hk's aktiviteter c) Antalet anslutna hk ökat från 9 till 17.	a) Kampanj för att intressera företagare för hk's genom konvent, workshops, seminarier, kursur. b) Utveckling av medlemservice och avgifter. c) Etablera Business Opportunities Center. d) Förstärka NNCCI för att ge bättre service till regionala hk.	a) Workshops, seminarier r regionerna. b) Regionala och nationella konvent. c) Nytt medlemsystem. d) Stöd till regionala hk för utveckling av tjänster	1,740 MSEK	Utvärdering, dec-96 enligt vilken projektet uppnått goda resultat.
Småföretagsutveckling och kreditgivning genom Northern Namibia Regional Chamber of Commerce and Industry Beslut INEC 1997-0420 Jun 1993 - Dec. 1996 Jul 1997 - Jun 1999	Att genom utbildning och tillgång till kapital öka konkurrenskraften hos de småföretag som utnyttjar NNRCCL's tjänster.	Att genom utbildning och tillgång till kapital öka konkurrenskraften hos de småföretag som utnyttjar NNRCCL's tjänster.	a) Utbildning och rådgivning efterfrågad och uppskattad. b) Brister i lånefonden.	a) Rådgivning till företag. b) Kursur i hur man driver företag. c) Garantifond. d) Handelsmässor. e) Överflyttning av SBDP från ELCIN till NNRCCL. f) Konsultstöd för förbättring av lånefonden.	a) I genomsnitt 20 rådgivningsbesök/veckore b) 436 deltagare i kursur 1993 - 1995. c) 23 lån beviljade. d) Handelsmässor genomförda. e) SBDP överfört till NNRCCL aug 97. f) Konsultstöd påbörjat sept 1997.	0,307 MSEK	Utvärdering jan -96. Positiv till utbildning, kritisk till lånefond. Tidigare avtal med Evangelical Lutheran Church, ELCIN. Delfinansiering Finchurchaid som också bidragit med finsk rådgivare.
Kartläggning av industrins miljöproblem i samarbete med Ministry of Environment and Tourism Beslut SC 56/94/95 Maj 1995 - Jun 1996	Förbättrad hantering av kemikalier och miljöförädlade avfall i industrin	Förbättrad hantering av kemikalier och miljöförädlade avfall i industrin	Ökad kunskap om Namibias industrimiljöförhållanden hos de inom ministeriet som arbetat inom projektet	a) Kartläggning, b) Utkast nationell policy och strategi, c) Rekommendationer och action plan för fortsatt arbete	a) Kartläggning, b) Utkast nationell policy och strategi, c) Rekommendationer och action plan för fortsatt arbete	0,776 MSEK	De två personer som arbetat med projektet har lämnat ministeriet. Sida muntligen framfört att man är positiv till fortsatt stöd (feb 1997). Ministeriet har ej återkommit.
Community Based Tourism genom stöd till medlemsorganisationen Nacobta Beslut INEC/NÄR 1059/96 Feb. 1997 - Jan. 2000	Ökad lönsamhet för community based turist företag (CBTE) i syfte att bidra till ekonomisk utveckling i communal lands	Ökad lönsamhet för community based turist företag (CBTE) i syfte att bidra till ekonomisk utveckling i communal lands	Grunden lagd, inga effekter kan ännu ses eftersom företagsutvecklingsstöd ännu ej påbörjats.	a) Inventering av medlemmar. b) Lönsamhetsstudier. c) Intensivt företagsutvecklingsstöd till utvalda CBTEs. d) Infrastrukturella förbättringar genom gåvofond. e) Mafó av CBTEs. f) Kopplingar med privata turistsektorn och staten. h) Utveckling NACOBTA	a) Medlemmar inventerade. b) Studie Palmwag-Sesfontein området genomförd. c) Företagsstöd ej påbörjat. d) Gåvofond ej tagen i bruk. e) Mafó-strategi utarbetad. f) Kon-takter etablerade. g) Business advisor, bokbrare rekryterad, utbildning av styrelse	1,038 MSEK	Den första utbetalningen skedde i maj 1997. Stödet under perioden har varit inriktat på att bygga upp kunskap om medlemmar och deras potential, utarbete marknadsföringskoncept och material samt utveckla organisationen.
Investeringsfrämjande genom finansiering av rådgivare till industriministeriet Beslut INEC/NÄR-477/97 Feb. 1995 - Nov. 1997	Att bygga upp den investeringsfrämjande kapaciteten i Namibia.	Att bygga upp den investeringsfrämjande kapaciteten i Namibia.	a) Implementering av program för Export Processing Zone. b) Effektivare Namibia Investment Centre (NIC). c) Omstrukturering av Namibia Development Corporation (NDC)	a) Koordinering/ nätverksbyggande för effektivare investeringsfrämjande. b) Rådgivning till NDC, NIC och NNCCI. c) Kartläggning investeringar i Namibia. e) Bidra till etablerandet av forum för dialog mellan stat och privat sektor.	a) Rådgivning NIC och NDC. b) Utbildning av handelsattachéer. c) Stöd till Namibia National Association of Women in Business. d) Rådgivning Erongo Reg. Bus. Ass. e) Investeringaresor till Malaysia, Taiwan, Zimbabwe och Sydafrika.	0,914 MSEK	Investeringsrådgivaren, Ken Kwaku, har tillhandahållits av MIGA. Sidas bidrag avser helfinansiering av två sexmånaders perioder och 50% finansiering av en sexmånadersperiod. Insatsen uppskattad av industriministeriet.
Summa						4,775 MSEK	
Sammanfattande bedömning	Näringslivssamarbetet med Namibia inleddes av SwedeCorp 1992. Det har visat sig vara svårt att finna lämpliga, väl fungerande samarbetsorganisationer inom näringslivsområdet. De organisationer med vilka samarbete inleddes har visat sig vara relativt svaga. Resultatet av insatserna hade troligen blivit bättre om den svenska resursbasen i större utsträckning involverats i uppföljning och rådgivning. Samarbetet med NACOBTA samt det fortsatta samarbetet med NNRCCL har lagts upp på detta sätt.						

Källor, resultatredovisning av näringslivsinsatser

Northern Namibia Regional Chamber of Commerce: Evaluation of the Small Business Development Programme in Northern Namibia, January 1996, Åke Sahlén

Namibia National Chamber of Commerce: Evaluation of the Regional Development Programme within the Namibia National Chamber of Commerce and Industry, December 1996, Cecilia Karlstedt och Maja Ohlsson

Diverse projekt rapporter.

Resultatanalys, demokrati och mänskliga rättigheter

Flertalet insatser som finansierats över det särskilda anslaget för demokrati och mänskliga rättigheter har haft tonvikt på utbildning och stärkandet av "rule of law". Det största stödet, till Legal Assistance Center, har varit framgångsrikt och bidragit till ökad kunskap om mänskliga rättigheter; om utsatta gruppers situation, samt till ökade resurser för utbildning och forskning. Stödet har även bidragit till ökad kunskap om de konstitutionella rättigheterna; till att diskriminerande lagstiftning i sin tur setts över och ersatts; samt till att frågan om kvinnors situation och rättigheter har givits hög prioritet vilket påverkat utformandet av viss lagstiftning. Stöd har vidare utgått till andra insatser för att främja jämställdhet med varierande resultat framför allt på grund av svaga motparter.

Stödet till undervisnings- och förvaltningsområdena är viktiga delar i det svensk-namibiska samarbetet för främjandet av demokrati i Namibia. Stödet till undervisningssektorn är centralt i sammanhanget. Namibia har prioriterat en höjning av den allmänna utbildningsnivån vilket anses spela en avgörande roll för den sociala och ekonomiska utvecklingen i landet. Genom stöd till bl.a. alfabetiseringsprogrammet skapas förutsättningar för att medborgarna i högre grad kan delta i beslutsprocesser som påverkar deras livssituation. Denna insats liksom stödet till utbildningsprojektet för San-folket syftar till att förbättra utbildningsmöjligheterna för eftersatta grupper och eftersatta geografiska områden.

Statistik och revision spelar en viktig roll i en demokrati. Den namibiska statistikbyrån och riksrevisionsverket har stärkts genom samarbetet med Sverige. Statistik används i ökande utsträckning i den namibiska regeringens planerings- och uppföljningsarbete. Riksrevisionsverket befinner sig i slutskedet av genomförandet av sitt planerings- och uppföljningssystem av den interna verksamheten. Denna plan tjänar som en årsplan som bl.a indikerar när nyinkomna uppdrag kan genomföras.

Insats/projekt. Beslut, insatsens tidsperiod	Övergripande, sektoriellt mål	Projektmål	Uppnådda effekter, positiva e. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnadsutfall *	Kommentarer
MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER, DEMOKRATI, GENDER, MEDIA MR-plan för respektive budgetår; Beslut 18/95 för perioden 1/7-95-31/12-96 och beslut 54/97 och 147/97 för perioden 1/1-31/12-97	Stärka de demokratiska strukturer, främja respekten för de mänskliga rättigheterna, stärka det civila samhället, stödja kvinnors rättigheter, stärka media samt öka folkligt deltagande i politiska beslutsprocesser	Stärka rättsväsendet, stärka det civila samhället, reformering av diskriminerande lagstiftning, forskning om traditionell rätt, stärka skyddet för svaga grupperns rättigheter, främja kvinnors deltagande i samhällsfrågor, ökad tillgång till media (radio)	Ökad kunskap om MR, ökad respekt för kvinnors rättigheter, ökad kunskap om villkoren för vissa eftersatta grupper (lantarbetare o hushållsanslådla), ökad kunskap om de traditionella samhällsstrukturerna, positiv påverkan på viss ny lagstiftning	Utbildning inom försvar och rättsväsende, genomförande av workshopps etc, produktion av informationsmaterial, reformering av lagstiftning, juridisk rådgivning, juridisk utbildning, forskning, rådgivning till NGO och enskilda	I stort sett samtliga planerade aktiviteter har genomförts i enlighet med avtal och projektförslag.	SEK 3.500.000 för perioden 1/7-95-31/12 96 och SEK 2.125.000+ 175.000 för perioden 1/1-31/12-97. Samtliga beslutade och avtalade medel har utbetalats.	På denna rad gäller informationen det samlade MR/Demo-stödet.
Legal Assistance Centre, Beslut, 95/97, 124/97		Stärka det civila samhället, reformering av diskriminerande lagstiftning, stärka skyddet för svaga grupperns rättigheter, utbilda jurister	Ökad kunskap om MR, ökad respekt för kvinnors rättigheter, ökad kunskap om villkoren för vissa eftersatta grupper (lantarbetare o hushållsanslådla), positiv påverkan på viss ny lagstiftning	produktion av informationsmaterial, reformering av lagstiftning, juridisk rådgivning, juridisk utbildning, forskning, rådgivning till NGO och enskilda	I stort sett samtliga planerade aktiviteter har genomförts i enlighet med avtal och projektförslag.	1995/96-97: 3,9/3,9 MSEK	
Centre for Applied Social Sciences Beslut 135/96, 47/96, 51/97, 94/97		Ökad kunskap om de traditionella samhällsstrukturerna och om traditionell rätt	Ökad kunskap på universitet om traditionella samhällsstrukturer och traditionell rätt	Workshops, information om ny lagstiftning	Workshops genomförda	1995/96-97: 1,01/1,01 MSEK	
Ministry of Justice, beslut 135/96, 113/96, 87/96, 45/97, 150/97		Stärka och förbättra rättsväsendet vad gäller Juridisk administration, respekt för regelsystem och etiska frågor	Ökad kunskap hos domare och åklagare och tjänsteman på olika nivåer inom berörda myndigheter	Utbildning, framtagande av handböcker	I stort sett samtliga planerade aktiviteter har genomförts i enlighet med avtal och projektförslag.	1995/96-97: 0,142/0,255	
Ombudsmanna-ämbetet, beslut 102/97		Genom datorisering effektivisera ombudsmannakontoret dess funktion och arbetsuppgifter	För tidigt att säga något om effekter	Inköp av datorer	I stort sett samtliga planerade aktiviteter har genomförts i enlighet med avtal och projektförslag.	1995/96-97: 0,325/0,325 MSEK	
Department for Womens Affairs, beslut 162/97		Ta fram en nationell handlingsplan för jämställdhet	n/a	Workshops	Handlingsplan för jämställdhet har tagits fram	1995/96-97: 0,05/0,05 MSEK	

Insats/projekt.Beslut insatsens tidsperiod	Övergripande sektorierligt mål	Projekt mål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnads-utfall	Kommentarer
Katutura Community Radio		Producera och sända radioprogram i "townshipen "Katutura och Khomasdal	n/a		n/a	1995/96-97: 0,226/0,250 MSEK	Förseningar i etablering samt info. om forskning ledde till att stödet drogs in.
Accord		Ökad kunskap bland om blå LFA och PRA	n/a	n/a	n/a	1995/96-97:0,1/0,1 MSEK	
Namibia Institute of Democracy, beslut 136/97		Öka kvinnors deltagande i politiken	Insatsen nyligen startat, inga effekter ännu	Utbilda fältarbetare		1995/96-97: 0,190/0,190 MSEK	Proj. genomförs till största delen under 1998
Summa						6,8 MSEK	
Sammanfattande bedömning *Anger utbetalningar (mSEK) i relation till beslutade medel under den aktuella perioden.	Flerparten insatser har haft tonvikt på utbildning om MR och stärkandet av "rule of law". Det största stödet, till Legal Assistance Center, har varit framgångsrikt och bidragit till ökad kunskap om MR; om utsatta grupper situation, samt till ökade resurser för utbildning och forskning. Stödet har även bidragit till ökad kunskap om de konstitutionella rättigheterna; till att diskriminerande lagstiftning i sin tur setts över och ersatts; samt till att frågan kvinnors situation och rättigheter har givits hög prioritet vilket påverkat utformandet av viss lagstiftning. Stöd har vidare getts till andra jämställdhetsinsatser med varierande resultat framför allt på grund av svaga motparter.						

Källor:

An Evaluation of Sida Support to the Legal Assistance Centre in Namibia, Arne Nylund and James Taylor, Draft Report, October, 1997

Sidas EA-system

Diverse projektrapporter

Resultatanalys - Småskalig gruvutveckling, Namibia

Insatsen baserades på alltför optimistiska siffror om produktivitet och lönsamhet. I verkligheten visade det sig vara svårt att uppnå den lönsamhet som beräknades från början. Den kunde möjligen ha förbättrats om investeringar gjorts i mer kapitalintensiva produktionsmetoder som kunnat öka produktiviteten, men därtill saknades medel och det hade knappast bidragit till att öka sysselsättningen märkbart (vilket var det långsiktiga målet). Därtill tillkom svårigheter som försenade genomförandet av projektet som t ex tvist om mineralrättigheter, tillgång till vatten, avsaknad av transportmöjligheter och en sen etablering av stödorganisationen (finansierad via EU). En annan svårighet var att förankra projektet hos personer som aldrig tidigare varit verksamma inom industrin samt att lära dem hur ett kooperativ fungerar. Detta visade sig vara mycket mer tidskrävande än väntat.

Insatsen bör betraktas som ett pilotprojekt i vilket man testat arbetsintensiva metoder för att skapa sysselsättning. Utifrån detta perspektiv har projektet givit positiva effekter då det skapat arbeten och givit en modell som med vissa modifieringar kan tillämpas i andra delar av landet. Projektet har rönt mycket intresse i regionen, bl a i Sydafrika.

Under de kommande två åren under vilken tid EU stödjer projektet beräknas en hållbar lönsam verksamhet att uppnås. Det är inte möjligt för Namibia och dess gruvministerium att på sikt underhålla verksamheten då biståndet fasas ut.

Vid planeringen av liknande insatser i framtiden bör realistiska kalkyler sättas upp och mottagarens möjligheter att bidra till verksamheten tills den är självgående noga utvärderas. BITS/Sida har bidragit med medel till utrustning, lokala kostnader och lokala löner, vilket inte sker inom det kontraktsfinansierade samarbetet i normala fall. En rimlig tidsåtgång bör uppskattas och en tidsram fastställas för implementeringen. Återkommande förfrågningar om ytterligare bidrag bör då lättare kunna undvikas.

Resultatanalys - Satellitkartering Namibia

Utvärderingen av insatsen påvisar ett antal brister i utbildningen och kartornas kvalitet vilket bör undvikas i liknande insatser i framtiden. Dylika projekt bör planeras noga och en förstudie bör göras där man ser över val av karteringsmetod, analysmetod och potentiella användargrupper. Kartorna används idag i en skoginventering finansierad av Finnida men kartorna har i mycket liten utsträckning kunnat användas för andra ändamål, då detta inte planerades in från början. En noggrannhetsutvärdering av kartorna bör göras inom projektet så att eventuella felaktigheter kan upptäckas och åtgärdas i tid. Detta säkerställer kartornas kvalitet. Tillräcklig tid bör avsättas till utbildning och uppbyggnad av kapacitet samt för projektets genomförande så att en kompetens byggs upp som kan nyttjas för framtida behov. Samordning med andra givare bör ges hög prioritet.

Resultatanalys - Seminarium om brunnsutformning, underhåll och rehabilitering

Seminariet gav tillfälle för ett antal olika aktörer att diskutera gemensamma problem vilket torde ha lett till en större förståelse för varandras arbetsuppgifter. Deltagarna fick ta del av förslag på lämpliga metoder för brunnsutformning, underhåll och rehabilitering.

Det är svårt att säga om seminariet har givit några långsiktiga effekter. Förhoppningen är att den begränsade insatsen ger input till ytterligare diskussioner på hemmaplan mellan olika aktörer, utan medverkan från svenska experter. Det är möjligt att seminariet leder till förfrågningar om ytterligare svenska insatser inom området.

Insatsen genomfördes i anslutning till ett liknande seminarium i Sydafrika vilket gav en lägre kostnad än om seminariet bara genomförts i Nambia.

Insats/projekt. Beslut, insatsens tidsperiod	Övergripande, sektoriellt mål	Projektmål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnads utfall	Kommentarer
INDUSTRI Utveckling av småskalig gruvindustri. Senaste beslut Amb. Windhoek 68/97 samt ES 260/97. Tidsperiod 1994-1997.	Bidra till ökad sysselsättning.	Utveckla småskalig gruvindustri och bidra till ökad sysselsättning genom att utveckla en modell för småskalig gruvnäring.	Arbeteam/ledning etablerad, ökad kunskap om gruvbrytning, org. frågor. Verksamhet i funktion. Viss ökning av produktivitet. Försäljn.kontrakt etablerade. Databas i funktion. Mineralförekomster identifierade.	Skapande av 100 arb. Rådgivning, utb. i småskalig gruvnäring och org.frågor. Bättre prod.metoder och ökad produktivitet (2 kg/person/dag). Institutionellt stöd till gruvmin., uppräta databas. Råd om lokalisering av mineralfyndigheter.	Utb. av 30-tal pers. i småskalig gruvnäring, underhåll och org.frg. Utb. av 1 person i ledarskap och försäljn. Produkt. 1kg/ pers/dag. Kontrakt 3 köpare. Utb. av personal i lagstiftning och databashantering. Internat. marknadsf. av mineraler.	1995/96-1997 (tkr)	Färre arb.tillfällen än planerat. Lägre prod. och sämre lönsamhet än beräknat. Få etablerade försäljn.kanaler. Org. för småskaliga gruvarbetare (SMAN) etablerades sent.
Summa						2 775 309	
Sammanfattande bedömning	<p>Projektet baserades på alltför optimistiska siffror avseende mineralpriser, produktivitet och lönsamhet, som idag ligger på en betydligt lägre nivå. Den försenade etableringen av stödorganisationen har påverkat projektet negativt. Transporterna har ej fått någon permanent lösning. Kooperativet som ska ansvara för gruvbrytningen är ännu ej formellt etablerad. Utfallet i projektet måste dock ses mot bakgrund av att personalen saknar utbildning och erfarenhet från industrin. Några andra sysselsättningsmöjligheter finns inte. I det perspektivet har projektet givit positiva effekter då verksamheten idag sysselsätter 24 personer. EU kommer att stödja projektet under två år och en långsiktigt hållbar lösning beräknas att vara inom räckhåll. Tantal och tenn ska brytas tillsammans vilket ökar värdet av produkten.</p> <p>Beslut xx-95/96 (beslutnr. saknas). Summary report 960920 Summary report 960920 Final report 950425 Agreement 940621 Letter 931221 from Min.of Energy Letter 970313 from Min. of Energy.</p>						

Insats/projekt. Beslut, insatsens tidsperiod	Övergripande, sektoriellt mål	Projekt mål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnads utfall	Kommentarer
INDUSTRI Satellitkartering av vegetation i norra Namibia. Senaste beslutet ES 387 95/96. Tidsperiod 1992-1997.	Övervakning och uthållig användning av landets naturresurser.	* uppbyggnad av kompetens i tolkning/bearb. av sat.kartor * kartering av skogsområden inför inventering. * prod/digitalis.. av kartor *uppbyggnad av databas för skogsveget.	* leverans av kartor som används i skoginvent. * utb.av 15-10 p. i tolkn/bearb. * * databas upprättad och information inmatad * kartorna begränsad anv. inom andra områden(ty plan, miljö mm.)	* utb./rådgivning tolkn/bearb. av sat.kartor * leverans av sat.kartor och data * kartering av skog * uppbyggnad av databas för skogsveget. *tekniska rapporter.	* leverans av 320 skogskartor, 320 sat. kartor, 103 sat. bilder, 1 övergripande skogs-täckningskarta. * 15-20 p. utb. i visuell tolkning av sat.data, fältarb., ökad förståelse för veget.klassif, baskunskaper i fjärranalys och GIS.	1995/96-1997 (tkr)	Insatsen har beställt av flera beslut vilket försvårat uppföljningen. Tonvikten har legat på produktion av kartor emedan en liten del ägnats åt utbildning och uppbyggnad av kapacitet hos mottagaren.
Summa						3671000	
Sammanfattande bedömning	Projektets fokus låg på produktion av kartor medan utbildningen utgjorde en mindre del. Ett stort antal kartor har levererats och utbildning har genomförts. Dock påvisar utvärderingen att utbildningen var otillräcklig och att kartornas kvalitet kan ifrågasättas. Dylka projekt kräver en noggrann planering och bedömning av mottagarkapaciteten. Tillräcklig tid bör avsättas för uppbyggnad av lokal kapacitet och utbildning. En noggrannhetsutvärdering bör göras av kartorna så att eventuella felaktigheter kan upptäckas och rättas till. Samordningen mellan de olika givarna /Sida/BITS,Danida, Finnida) var otillfredställande och Sida/BITS styrde projektet för litet.						

Dokument:

Beslut 246-91/92

Beslut 50-92/93

Beslut 101-93/94

Beslut 387-95/96

Fas I: Kontrakt

Technical Report, Volume1

Technical Report Volume 2

Fas II: Kontrakt

Technical Report Volume1

Technical Report Volume 2

Projektuppföljningsform. från Satellitbild (970929) och från kunden (971103).

Översyn juni 1994 av Surcon AB

Utvärdering, slutversion 25 maj 1998

Kommentarer från Satellitbild 4 mars, 17 april 1998 och xx juni 1998

Kommentarer från kunden 10 mars 1998

Korrespondens från utvärderaren

Insats/projekt. Beslut, insatsens tidsperiod	Övergripande, sektoriellet mål	Projektmål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnads utfall tkr	Kommentarer
INDUSTRI							
Seminarium om brunnsutformning, propumpning och rehabilitering av brunnar ES 693/96. Sammanlagd konsultinsats 6 v. under 1997. Seminarium 5 dgr.	<i>Framsynt hushållning med naturresurser och omsorg om miljön.</i>	Bygga upp kompetens om brunnsutformning, underhåll och rehab. av brunnar.	Ökad kunskap om möjliga lösningar på problem med brunnar och insikt om behovet av långsikt. lösningar. Erfarenhetsutbyte mellan inhemska/ utl. experter.	*30-tal deltagare * disk. om lämpliga metoder för att lösa praktiska problem * present. fallstudier * utbyte av erfarenheter *överlämnande av info. mtrl.	*42 deltagare i sem. * fältbesök *förslag på lämpliga metoder * diskussion fallstudier *tillgång till skriftligt mtrl.	100%	Större intresse än beräknat. Lokal part mycket positiv till genomförande.
Summa						172 000	
Sammanfattande bedömning	Deltagarna representerade ett flertal aktörer verksamma inom Namibias grundvattensektor (vattenmyndighet, brunnsentrepr., konsulter etc.). Förståelsen ökade för hur brunnar kan utformas, byggas samt underhållas i olika lokala typmiljöer. Det poängterades att det på lång sikt är lönsammare att göra en större kapitalinvestering från början genom detaljerade förundersökningar och genom att använda material av högre kvalitet. Genom seminariet kom olika aktörer samman och diskuterade gemensamma problem inom området vilket torde ha ökat förståelsen för varandras arbetsuppgifter.						
	Dokument: Beslut 693/96 Agreement 971018 Appraisal 970508 Workshop programme/material.						

Insats/projekt. Beslut, insatsens tidsperiod	Övergripande, sektoriellt mål	Projekt mål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnads utfall	Kommentarer
KTS Genomförstudie Genomförbarhetsstudie vattenkraftsutbyggnad Lower Cunene Hydropower Scheme BITS bsl 134-94/95 NAM 0051	Resurstillväxt Ekonomisk o politisk självständighet(utb av inhemsk energikälla)	Fullgott underlag för beslutsfattande vgv vattenkraftsutbyggnad i nedre Kunenefloden Belysa de tekniska ekonomiska miljömässiga o sociala aspekterna av ett ev kraftverksbygge	Allmänt tillgänglig information och dokumentation av arbetet. Öppna o mkt livliga debatter såväl i Namibia som int. Ökad kunskap om alt energiförsörjnings- möjligheter Polariserad debatt om ursprungsberätt	Fullst genomförbarhets studie innehållande bl a tekniska spec, kostnadsberäkn, MKB inkl sociala aspekter samt jämförelser med alternativa möjl att tillgodose landets energibehov Förslag till samarbetsavtal mellan Namibia o Angola	Studien genomförd och presenterad i utkast. Arbeta med slutlig version pågår. Lokala konsultationer har inte kunnat genomföras enligt plan.	22 MSEK	Studien är hälftenfinansierad med NORAD-lead agent. Slutligt godkännande från beställaren PJTC väntas inom kort. Totalkostnad för studien 45 MNOK I ett tilläggsuppdrag, finansierat av NORAD har ytterligare ett dammiåge detaljstuderats
DOXA-filmning av Epupa-studien, INEC/Enetel 400/96, 78/95		Dokumentera hela fasilistystudien för att göra processen transparent	Gett god info till den Namibianska allmänheten, dokumentera en process, dokumentera miljön runt Kunene-floden	Producera råfilm för arkiv, en serie av olika delasppekter, en editerad 30 min film, newsclips för TV	Genomförd enl. plan	810 tSEK	
Summa						22,8 mSEK	
Sammanfattande bedömning	Studien är totalt sett den mest omfattande som gjorts i Södra Afrika angående ett vattenkraftprojekt och innehåller en mycket omfattande miljökonsekvensbeskrivning (ca 1/3 av projektbudgeten). Projektet har varit det i särklass mest uppmärksammade av Sidas projekt under perioden. Speciellt fokus har funnits på Himbas situation och rättigheter. Det svenska biståndet har under projektperioden fått en helt annan acceptans för det riktiga i att st Under projektets löptid har acceptans nåtts för att biståndet bör möjliggöra framtagandet av beslutsunderlag, bidra tillökad öppenhet etc.						

Insats/projekt. Beslut, insatsens tidsperiod	Övergripande, sektoriellet mål	Projektmål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnads utfall	Kommentarer
INDUSTRI Internationella kurser. 1994-1997.	Öka kompetensen inom områden av strategisk betydelse för utländernas ekonomiska och sociala utveckling.	Att årligen arrangera ett 80-tal internationella kurser i Sverige.	Utbildat nyckelpersoner bl a inom miljö, kapitalmarknad, management, industri, infrastruktur (energi/tele mm).	Att låta ett antal personer från Namibia delta i ett antal kurser med inriktning på miljö, management, industri, infrastruktur mm.	Totalt 92 personer har deltagit under perioden, däruav 19 antal kvinnor.	1995/96-1997 MSEK	
Summa						3,9 mSEK	
Sammanfattande bedömning	Internationella kurser har rönt mycket stort intresse samt haft stor betydelse för kompetensutveckling inom en rad områden. Utvärderingar av kurserna görs efter varje kursstillfälle men inte specifikt för ett enskilt land. Generellt kan sägas att kurserna har en god effekt och ofta leder till nya insatser/projekt. Från Namibia har drygt 90 personer deltagit i Sidas internationella kurser under en treårsperiod.						

Insats/projekt. Beslut, insatsens tidsperiod	Övergripande, sektoriellt mål	Projektmål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnadsutfall	Kommentarer
NAMIBIA MILJÖ							
Miljöinsatser i Namibia relaterade till vattenresurser, bes.nr. NATUR 74/97, NATUR N II 42/95	Förbättra Namibias kompetens för att uthålligt utnyttja knappa naturresurser (vattenresurser)	se nedan	se nedan	se nedan	se nedan	95/96: 1,46/2,0 mSEK, 1997: 2.10/2.12 mSEK	Under perioden 950701-971231 genomfördes ej några utvärderingar av miljöinsatserna som redovisas nedan
"Sommarprogram" - för universitets-studeranden; beslut 80/95, 133/96, 138/97, 1995/96-97		Öka kompetensen hos universitets-studeranden om hushållning av vattenresurser	Större kunskap och medvetenhet om miljö och ökenspridnings-frågor	Genomföra kurser, producera infomaterial	3 kurser med ett 50-tal studenter genomförda, informationsmaterial producerade	720/720 tSEK	Kursen genomförs på basis av årliga beslut.
Information, upplysning och kompetens-utveckling, 64/97 för 1997		Öka kunskap hos lärare och personal inom vattensektorn	Ökad förståelse och kunskap för miljö-frågor	Utarbeta infomaterial	250 "resource-packages" utarbetade och spridda inom lärarutb., Boken "Sharing water resources in southern Africa" producerad.	57 tSEK	
National Resource Accounting, 62/97 1997-2000		Förbättra landets ekonomiska politik i fnt tillgängliga naturresurser	Hittills liten effekt, programmet kraftigt försenat	Utarbeta metoder, utbilda Department of Environmental Affairs, miljöministeriet.	2 handläggare och andra anställda på DEA utbildade	1731/3500 tSEK 1997	
Studie för Hoanibflodens avrinningsområde, 121/96, 132/96, dec 96-maj 99		Förbättra centrala myndigheters och lokalbef. kunskap om uthållig användning av naturresurser	Hittills liten effekt	i) genomföra en studie ii) utarbete en manual för lokalbefolkningen, iii) genomföra seminarier	Studien påbörjad men försenad	500/850 tSEK 500/2,000 tSEK	
Miljöeffekter av borrade brunnar, 14/95, 137/96		Minska negativa effekter kring borrhål	Ingen info tillgänglig	Utarbeta handböcker, utbilda utbildare på lokal nivå, göra radioprogram, utarbete riktlinjer	Allt genomfört	341/350 tSEK	

Insats/projekt. Beslut insatsens tidsperiod	Övergripande sektoriellet mål	Projekt mål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnads- utfall	Kommentarer
Studie av efemära floder, 82/95		Öka kunskapen om efemära floder	Torde ha ökat kunskapen då materialet används av många	Producera 1 video samt informationsmaterial	Genomfört	117 tSEK	
Summa						3,47mSEK	
Sammanfattande bedömning	Sverige har finansierat genomförandet av en rad mindre insatser som framförallt har inriktats på studier för att förbättra kunskapen om hanteringen av knappa vattenresurser i Namibia. Genomförandet har skett genom vattenministeriet eller icke-statliga organisationer som ökenforskningsinstitutet, Namibia Nature Foundation, m.fl., organisationer som är bemannade med kompetent personal vilket gjort att resultat varit mycket framgångsrikt.						
Källor: Department of Water Affairs - Ephemeral rivers and their catchments, DRFN/Department of Water Affairs, 1995, -Sidas EA-system.							

Insats/projekt. Beslut, insatsens tidsperiod	Övergripande, sektoriellt mål	Projektmål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnadsutfall	Kommentarer
REGIONALA INSATSER VATTENINITIATIVET, SÖDRA AFRIKA							
Initiativet för bärkraftigt nyttjande av vatten-resurser, södra Afrika RESA 33/96 1996-1998	Stödja en förbättrad vattenresurs-användning i södra Afrika	1. Ökad kunskap hos allmänheten och beslutsfattare. 2. Stödja integrerad förvaltning av delade vattenresurser				45.000.000 (Total budget för hela initiativet, 3år)	De insatser som redovisas nedan ingår i detta initiativ. Angivna kostnader avser beslutad budget.
Produktion av film om vattenresurser i södra Afrika RESA 24/95 1995-1996		Medvetandegöra samspillet mellan människan och vattnet		TV/videofilmen ska visas i Sverige och i södra Afrika i informations- och undervisningssyfte	Visades i svensk TV våren-97	936.000	Har hittills haft begränsad spridning
Publikation om vattenresurser i södra Afrika RESA 73/95 1995-1996		Medvetandegöra vattenresursproblematiken i södra Afrika		Producera lättfattlig skrift för spridning i Sverige och i regionen	Publicerades våren-97. Hela upplagan (2000 ex) har distribuerats. Ny upplaga under tryckning 1998	80.000	Skriftens titel: A liquid more valuable than gold
Bakgrundsdokument till projektförslag kring grundvatten i Namibia NAT/AFR 44/96 1995-1996		Förse vattenministeriet med bakgrundsdata för ev. vidare satsningar kring grundvatten-resurser i Namibia		Inventera och bedöma grundvattentillgångar och dess potential att försörja landet med vatten	Rapportutkast har inkommit till Sida: "Groundwater Resources Development in Namibia. A Fact Finding Mission	72.000	Bilateralt stöd till Namibia avseende grundvatten är inte aktuellt
Sanitets- och hygienutbildning i SADC-länderna NAT/AFR 15/97 1997-1998		Förbättra kapaciteten inom SADC-länderna inom sanitets- och hygienutbildning		Regional rådgivare som ska arbeta med UNICEF-kontoren och deras program i regionen samt med myndigheter och EO	Regional rådgivare tillsatt	3.000.000 totalt varav 750 000 MSEK 1997	
Stöd till SADC-Water Sector Coordination Unit NAT/AFR 104/97 1997		Öka kompetensen hos SADC-WSCU:s personal och indirekt de institutioner som de stödjer		Genomföra kurs i LFA-teknik för personalen	Kursen genomfördes 1997	180.000	
Bakgrundskodument Drought and Demand Management NAT/AFR-104/97, 1997		Sprida kunskap kring efterfrågestyrd vattenförvaltning samt utföra underlag för ett ev. projektförslag		Rapporten ska bestå av fallstudier av tre städer i regionen, bl a Windhoek. Rapporten kommer att spridas i regionen.	Rapportutkast har inkommit till sida: "Urban Water Conservation Potential in Southern Africa	140.000	

Insats/projekt.Beslut, insatsens tidsperiod	Övergripande sektorrelt mål	Projektmål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda årestationer	Kostnads-utfall	Kommentarer
Desert Reserach Foundation of Namibia, NAT/AFR 172/97, 1997-2000		Stärka kapaciteten i södra Afrika kring natur-resurshushållning, särskilt vatten, genom ett ökat informationsutbyte		Sprida information om forskning genom att etablera ett nätverk, bedriva kurser och anordna seminarier.		3.300 000 totalt varav 600 000 1997	Projektet startade i november 1997
Tryckning av lokalt producerad bok "Water in Southern Africa" NII 180/96, 1996		Höja medvetenhet om vattenresurser hos beslutsfattare i regionen		Allt trycka och distribuera boken i Sverige och i regionen	Boken tryckt och distribuerad	300.000	
Summa						8,0 mSEK	
Sammanfattande bedömning	<p>För tidigt att bedöma effekterna av hela det regionala vatteninitiativet, men även av de enskilda projekten. Det ska också tilläggas att tre större program startade i januari 1998. Insatserna har i detta tidiga skede av "initiativet" varit inriktade på att ta fram, sammanställa och sprida information om vattenproblematiken i regionen. Endast de projekt som berör Namibia har tagits med i denna redovisning. Det är dock svårt att mer precist bedöma i vilken omfattning dessa regionala projekt berör Namibia.</p> <p>Informationen som redovisas i kolumnen "kostnadsutfall" ovan gäller beslutad budget.</p> <p>Källor: Projektrapporter och projektdokument (ref. beslutsnummer)</p>						

Ranalys2

Insats/projekt. Beslut, insatsens tidsperiod	Övergripande, sektoriellt mål	Projektmål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnadsutfall	Kommentarer
INDUSTRI Namibia Leasing Company, Refinansiering av Swedfunds ägarkapitalinsats på ca 6 miljoner kronor. Insatsen inleder av SwedCorp i början 1994.	Bidra till att SME får ökat tillgänglighet till investeringsfinansiering	Introduktion av leasing som finansieringsteknik	Utvärdering av insatsen har ej gjorts	n/a	n/a	n/a	Sidas engagemang är planerat till år 2000. Uppbyggnadsperioden för dylika insatser är lång och effekten av insatsen är ännu ej relevant att analysera.
Summa						6 000 000	
Sammanfattande bedömning							

Insats/projekt. Beslut, insatsens tidsperiod	Övergripande, sektoriellt mål	Projekt mål	Uppnådda effekter, positiva el. negativa	Planerade prestationer	Uppnådda prestationer	Kostnadsutfall	Kommentarer
Regionalt Tele / SADC Beslut INFRA 75/95. Regional telelänk mellan Windhoek och Ghanzi. Samfin. med NORAD, 50/50. Sidans del 43 mkr. NORAD är "lead agency".	Ökat regionalt (kommersiellt och socialt) samarbete och bidrag till att stärka den ekonomiska utvecklingen i områden längs transm.länken.	Projektering, installation och driftsättning av teletransmissionsförbindelse samt teknisk D&U utbildning.	Effekter kan tidigast ses då hela länken varit i drift en tid, dvs tidigast under 1999.	Den botswanska delen av länken tas i drift under 1998, vilket även innebär att hela sträckningen då är klar. En genomgång av projektets resultat och effekter planeras till 1999.	Den namibiska delen av transmissionslänken togs i drift under 1997.	Samtliga utbetalningar är gjorda, ca SEK 43 mkr+NOK 39 mkr.	Projektgenomförandet är försenat, bl.a pga utdragna upphandlingar. Int. upph. har dock gjort att projektet kunnat utökas något pga av bättre lev.avtal.
Summa						ca 43 mSEK	
Sammanfattande bedömning		Telelänken bedöms redan efter ett halvårs drift ha blivit en ekonomisk succé. Tidplanen för genomförandet har blivit alltför utdraget delvis pga mindre smidigt samarbete med Norad i det initiala skedet.					

STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT UTVECKLINGSSAMARBETE
105 25 Stockholm, Sweden
Tel: 08-698 50 00. Fax: 08-20 88 64
Hemsida: <http://www.sida.se>